

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

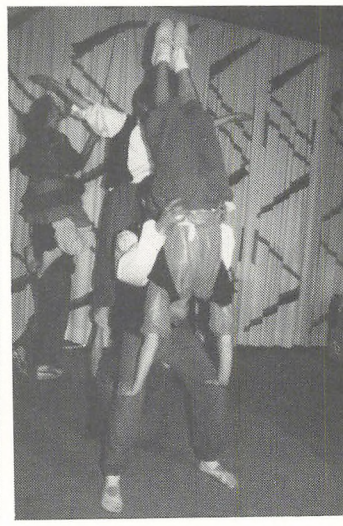
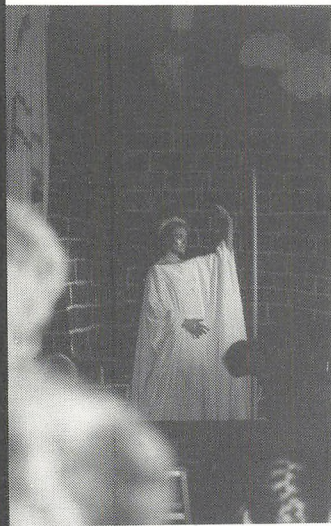
ÅRSSKRIFT 1988

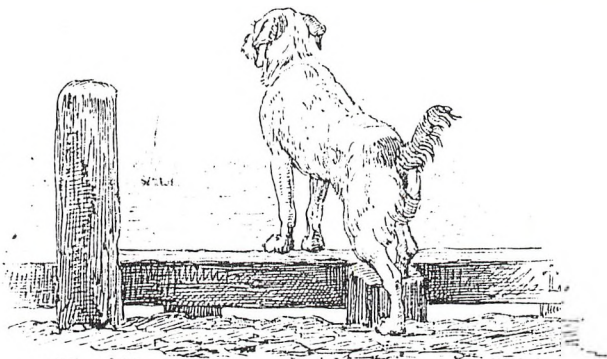
DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Glamsbjerg

Fri- og Efterskole

Siden sidst

Under denne overskrift skal fortælles løst og fast om små og store begivenheder siden sidste årsskrift.

På personalesiden er den vigtigste hændelse, at Mary og Evald Jakobsen med udgangen af skoleåret 1987/88 lod sig pensionere efter et langt og travlt lærervirke, heraf 31 år på vores skole. Selv om de altså ikke længere er med i det daglige arbejde, ser vi dem heldigvis stadigvæk fra tid til anden, og de har begge meldt sig ind i skolekredsen. Evald kommer ofte og giver John en hånds-rækning med de udendørs anlæg: bede, planter og buske, og den anden dag kom Mary med brød til formiddagskaffen. For os på skolen er det fornøjeligt, at venskabet varer ved, selv om arbejdsfællesskabet ophører.

Dels til afløsning af Mary og Evald og dels som følge af arbejdstidsnedsættelsen har vi ansat 3 nye lærere, som I kan danne jer et indtryk af ved at læse deres indlæg andet steds i årsskriftet. Her en ganske kort beskrivelse af vore 3 nye kolleger.

Charlotte Ruus, 38 år, er uddannet på Blågård Seminarium. Fra 1975-78 var Charlotte ansat ved Gildbro skolen, Ishøj, og derefter på Tjørnegårdskolen i Roskilde. Charlotte underviser i engelsk, tysk og samtidsorientering i et skema, der omfatter både friskole og efterskole.

Torsten Schmidt, 37 år, blev færdiguddannet på Odense Seminarium i 1982, og har siden været ansat på Borgerskolen i Assens. Torsten starter hos os udelukkende som friskolelærer med dansk og orienteringsfag i børneskolen.

Dynes Skovkjær Sand, 26 år, afsluttede læreruddannelsen på Jelling Seminarium i sommeren 1988. I dette skoleår underviser Dynes både i friskolen og i efterskolen i linjefagene musik og historie samt i orienteringsfag, regning/matematik, dramatik og idræt.

Uddannelsesmæssigt og erfaringsmæssigt dækker vore 3 nye kolleger et bredt felt. De er faldet godt til hos os, og vi er glade for at have dem med i det daglige arbejde og i det liv, der leves om skolen.

Her skal også noteres, at formanden for skolens bestyrelse gennem 11 år advokat Erik Hartvig Jørgensen ved generalforsamlingen i april ikke ønskede at genopstille til bestyrelsesvalget, da hans yngste søn går i 9. klasse og dermed afslutter skolegangen hos os. De mange års bestyrelsesarbejde havde givet Erik et solidt kendskab til og stor indsigt i skolens forhold, det var derfor glædeligt, at hans afløser blev et bestyrelsesmedlem med næsten lige så lang tilknytning til skolen og dens bestyrelse, nemlig lektor Finn S. Juul, Glamsbjerg. Så selv om navnet er nyt, kan det gode, fortrolige samarbejde fortsætte, til gavn og glæde for skolen og dermed os alle.

I foråret 1988 ansatte vi Lene Pedersen, 35 år, som medhjælp i køkkenet. Lene er gift med gårdejer Jan Thode Pedersen, og sammen driver de "Bærholm". Med et godt håndelag, praktisk sans, overblik og et godt humør er Lene blevet en værdsat medarbejder i efterskolens vigtigste værksted: storkøkkenet.

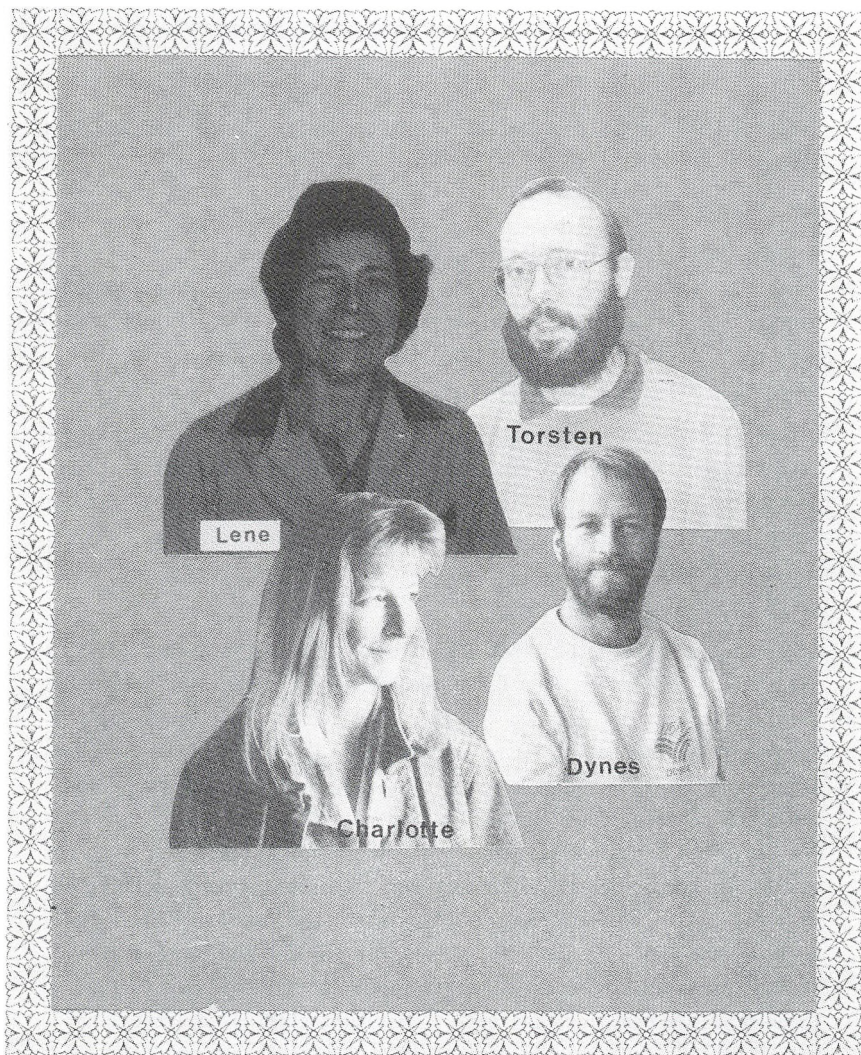
Lad mig runde dette afsnit om skolens mennesker af med lidt statistik. Den 1. september 1988 var der 224 elever i friskolen. Vi startede med 78 elever i efterskolen, 40 drenge og 38 piger, og her i skrivende stund, altså midt i november, er der ingen udskiftning sket, og det er trods alt i en efterskolesammenhæng bemærkelsesværdigt og glædeligt. Skolekredsen vokser sig stille og roligt større og er nu oppe på 76 medlemmer ud over forældrene til skolens nuværende elever i såvel friskole som efterskole. Personligt ser jeg gerne en skolekreds af tidligere elever, forældre og ansatte på 100 medlemmer, og det synes ikke uopnåeligt, hvis den nuværende udvikling fortsætter.

Af større begivenheder vil jeg nævne Pianomarkedet lørdag den 10. september, hvor elever og lærere satte alle sejl til for at skaffe penge til indkøb af et el-piano til foredragssalen. Det blev en uforglemmelig dag, hvor skolen var omdannet til en markedsplads med boder, loppemarked, gøgl og forlystelser. En festlig dag med masser af besøgende og med en samlet omsætning på små fyrre tusinde kroner og med et overskud på mere end tredive tusinde, så skolen har nu 3 gode pianoer og har dermed i bogstaveligste forstand skabt en god klangbund for et fortsat aktivt musikliv.

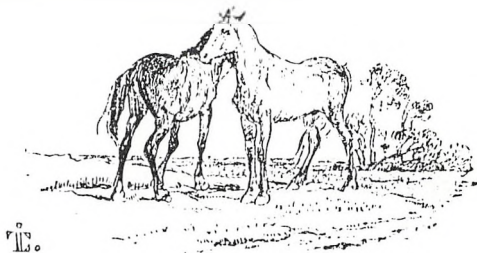
Og så skal det da ikke glemmes, at vi er ved at omsætte en gammel drøm i virkelighed: Vi har taget fat på at møblere Pejsestuen med lave møbler: lænestole, sofaer og små borde, placeret i små hyggelige grupper. Pejsestuen har i tidens løb rummet mange aktiviteter, men ser nu endelig ud til at skulle kunne bruges efter formålet, nemlig som et hyggeligt samlingssted for skolens ungdom.

Ellers er der kun at sige, at vi har det godt, har meget at lave, men da vi hjælpes ad, så er det absolut overkommeligt og altid fornøjeligt.

Søren Henriksen

Mary og Evald Jakobsen

Tale ved Mary og Evald Jakobsens sidste skoledag - lørdag den 18. juni 1988.

Kære Mary og Evald.

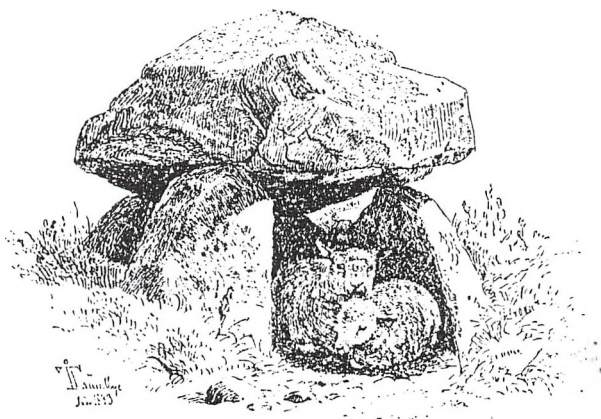
Dagen i dag er præget af glæde og vemod. Glæde over, at I to - i så smuk stil kan afslutte et langt og rigt undervisningsarbejde, og vemod over, at I, der hele tiden har været at finde i det, jeg kalder friskolens faste stok, i dag har haft den sidste skoledag som lærere på Glamsbjerg Fri- og Efterskole.

Det er glædeligt og løfterigt, at kunne konstatere, at det fortsat kan lade sig gøre at afslutte et undervisningsarbejde ordentligt - at kunne planlægge afslutningen flere år i forvejen - og så gøre det færdigt som planlagt, til aftalt tid og i bedste velgående. Slutte af, når tiden er til det, af egen vilje og ikke tvunget af omstændighederne. Det er en fornøjelse.

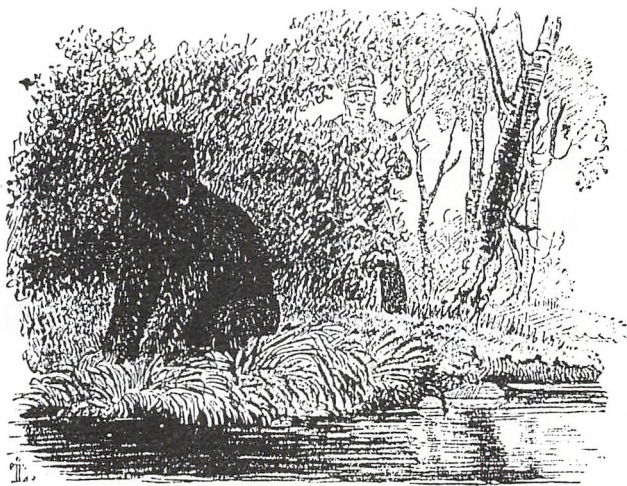
Efter endt uddannelse på Elbæk lærerskole i 1950 var det først den danske skole i Sydslesvig, der fik glæden af jeres indsats. 7 år blev det til i Vesterland på Sild. Og derefter blev det Glamsbjerg Fri- og Efterskole, der fik fornøjelsen. 31 gode år er det blevet til her hos os. Gode år for skolen - og gode år for jer, sådan er den nødvendige sammenhæng i sager af denne art. I har undervist i mange år, og I har varetaget mange funktioner. I den sidste tredjedel af tiden her - og det er den jeg kender jer fra - har det for Evalds vedkommende mere og mere været dansk i friskolens 8. - 10. klasse, der ragede op i det pædagogiske landskab - og hos Mary var det klasselærer med dansk i friskolens børneskole og specialundervisning, der fyldte dagen. - I har igennem alle årene gjort det godt. I har haft styr på sagerne. I har haft overblik og overskud til at gå med i HELE arbejdet på friskolen, tage del i hele skolelivet. I har undervist med myndighed og altid med fin forståelse for barnets individuelle behov. I har haft forældrenes tillid, og et smukt forhold til skolens børn og unge.

Det er vemodigt at sige farvel og en underlig tanke, at vi skal starte efter sommerferien uden at have jer med midt i det hele, men sådan skal det nu være. Men det er glædeligt, at I er ved så godt mod og så godt helbred, som I er, at humøret er højt og mulighederne mange. Rejselivet lokker fortsat. I har altid haft lysten, og nu har I også tiden. Tak for den solide indsats, et skolearbejde af fineste karat - og til lykke med det velfortjente otium. Det er rart at tænke på, at I stadig vil være tæt på.

Søren Henriksen

Udvalgte fortællinger

Udvalgte overvejende historiske fortællinger fra en her på egnen ikke lokal skytteforening.

For nogle år siden sad jeg med en gammel protokol.

"Forhandlingsbog for Hvejsel Sogns Skytteforening 1905". Siderne var gulnede og stive og lugtede af de skiftende formænds stuer - hengemt sammenløbet lugt. Med sirlig skråskrift stod optegnet stort og småt om foreningens virke.

Langsomt begyndte jeg at læse.

- den største Skyttekreds i amtet med 63 Skytter ...
- Gymnastikopvisning i Forsamlingshuset. 250 tilskuere.
- Ved Bålet 2. Juledag blev solgt 194 Medlemskort.

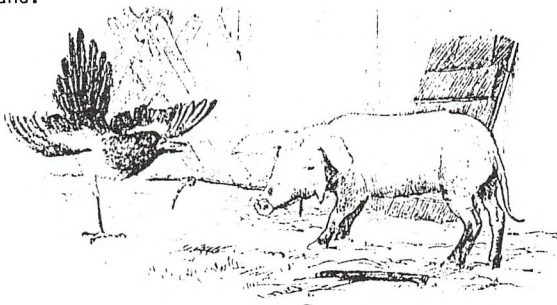
En ny formand blev jævnlige valgt og en ny håndskrift tonede frem på siderne. 1. verdenskrig berørte foreningen. Det kneb med at få ammunition til skydningen. Gymnasternes antal steg i disse år.

Som jeg læste, levede jeg mig ind i en del af det liv, som levedes i Hvejsel Sogn lidt nord for Jelling mange år tilbage i de tider, hvor de ældste nulevende var børn og unge.

Jeg var med til at spille fodbold kort efter 1. verdenskrig. Vi havde fået en ny 2. lærer i Hvejsel skole. Han havde lært det her fodbold på seminariet i Jelling. Af og til traskede vi drenge og 2. læreren ud på en flad sandmark, som lå lidt ud af mod Givskud. Et par pinde blev stukket i jorden i hver ende af marken, og så fik vi snart lært at sparke bold.

Jeg var med som tilskuer ved gymnastikopvisningen i Skyttehuset i Vejle, da Hvejsels karlehold den 3. august 1924 marcherede ind i den lille, runde sal. Der var en fortættet, spændt stemning. Vi havde hørt at Hvejsel ville opvise med Niels Bukhs primitive gymnastik. Holdets leder Ejnar Markussen satte arbejdet igang med en kort kommando. Karlene begyndte at hoppe. Mens de hoppede kom kommandoen til næste øvelse, som karlene således gik direkte over i. Ingen pause mellem øvelserne, som vi var vant til, når det var den lingske gymnastik der forevistes. Ustandselig skiftede øvelserne. Den ene kom oven i den anden. Kraftfulde, radbrækkende øvelser som gjorde, at karlene svedte kraftigt i deres lange, uldne gymnastikdragter, som foreningen fornylig havde købt hos Aksel Larsen i Glamsbjerg. Folk begyndte at klappe, og jeg mærkede dette sus op igennem kroppen, denne uforbeholdne begejstring for det gode og rigtige. Jeg ønskede kun at være med. Være én af de 50 bondekarle, som da følte og arbejdede som én organisme. Svedende og stærke sammen.

Jeg stod lige bagved dommeren. Han sad kold og strunk på sin stol. Skrivepenen var holdt op med at notere tal på papiret. Øvelserne passede ikke ind i skemaet, og dommeren havde svært ved at se, hvornår den ene øvelse afløstes af den anden. I Lings gymnastiksystem bedømtes 18 stillingsprægede øvelser. Ejnar Markussen havde til dagen sammensat 58 øvelser af Niels Bukhs primitive- bevægelsesgymnastik. Dommerens kritik var frygtelig, har Ejnar Markussen betroet mig mange år efter, men vi, der var til stede, var begejstrede. Her var ingen kommando for kommandoens egen skyld. Her blev der arbejdet! Dette var i tidens ånd.

Jeg husker også den mandag morgen, hvor jeg vågnede med en øm, blå skulder. Jeg blev liggende lidt i min seng og tænkte med forbitrelse og smerte på, at mit gode gevær nu var på vej til aflevering i Vejle. Om søndagen den 5. september 1943 havde vi ligget oppe på skydebanen. Al den ammunition, som ikke var registreret, stod i nogle kasser, og formanden havde sagt: "Skyd så længe I lyster". Tyskerne skulle i hvert fald ikke have skidtet, nu der var erklæret uøsttagelsestilstand. Og vi havde skudt vore skuldre både blå og gule. Om aftenen blev resten af ammunitionen hældt i vores mergelgrav og geværene samlet sammen. Mit gevær så jeg aldrig siden.

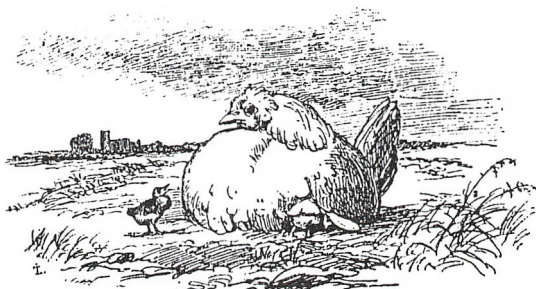
Og jeg var med til det, der kunne have været Hvejsel Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforenings 100 års jubilæum i forsamlingshuset i 1968. Jeg husker formanden fra 1. verdenskrig, jeg husker hvad han sagde: "og så er vi her samlet til 100 års jubilæumsfest for Hvejsel Skytte- og Gymnastikforening, 37. kreds og tager samtidig afsked med den gamle kreds, som nu er opløst og tilsluttet Jelling. Da jeg for en tid siden læste det i avisen, var det med nogen vemod, bekymring og ærgrelse". Og vi vidste allesammen, at han havde været rasende. Det samfund, det fællesskab han havde virket i var under afvikling.

En dag stod der ikke mere i forhandlingsbogen, som i mellemtiden var blevet til en protokol. Udenpå stod der ikke mere Hvejsel men Jelling. Den bog, jeg sad med, var ikke gammel og gulnet og stuelugtende men ny. Året var nogen og firs, og de, der bad mig skrive, var sønner og svigerdøtre af de gamle Hvejselboere. Min skrift var ikke sirlig og skrån, men seminarieformet og rationel. Blækket lagdes på bogens linier via en lille kugle. Jeg skrev kun om gymnastik. I andre stuer i byen sad andre små udvalg og skrev om fodbold og skydning, men i min lille stue skrev vi kun om gymnastik. Jeg var heller ikke formand, som den skrivende var i gamle dage. Det tog vi os ikke så højtideligt. Her skulle der arbejdes.

Dynes.

Kommer du fra Roskilde?

En dag kort efter at jeg var startet på skolen, sad jeg med en gruppe efterskoleelever og talte med dem om, hvad jeg var for én, og hvor jeg var kommet fra. "kommer du fra Roskilde, jamen hvad i al verden vil du så her langt ude på landet?" sagde en af pigerne. Hun havde boet i København som "lille" og mente at derovre var alting da meget sjovere, derovre var der da meget mere "gang i den"!

Spørgsmålet kræver i virkeligheden et meget omfattende svar og blandt andet en stillingtagen til hvad "sjov" er, og hvad "gang i den" er.

Svaret er altså ikke enkelt og blev heller ikke givet den aften i sit fulde omfang til pigen der spurgte. Men det er et centralt spørgsmål hvis besvarelse samtidig kan tjene som en præsentation af mig.

Ønsket om at skifte græsgange havde først og fremmest noget at gøre med en mæthed af bylivet.

Vores dagligdag formede sig mere og mere på de vilkår, der af sociologer og psykologer beskrives som "aftalefamiliens" vilkår: Det vil sige at fællesskabet i familien består i, at man gennem en række aftaler får familien til at fungere som en praktisk enhed hvor primærbehovene opfyldes, og at oplevelser er noget man har hver for sig - adskilt.

Far: På arbejde som miljøkonsulent fra 7 - 17.30 incl. 2 timers daglig transport - i bil - på motorvej til og fra København - ofte overarbejde.

Mor: Arbejde på nærliggende folkeskole. Ofte til møder på grund af diverse tillidsposter på arbejdet.

Mads: 5 år. I børnehave fra 7.30 - 16.00 hver dag.

Kristoffer: 11 år. I skole. Derefter i fritidsklub - eller til fodbold - eller til bordtennis - eller til madlavning - eller til modelbygning - eller hjemme hos en kammerat.

Vi var nødt til at lave mange aftaler for at få alting til at hænge sammen. Hente og bringe / indkøb / tøjvask / madlavning / babysitting o.s.v.

Samtidig var påvirkningen fra bylivet blevet mere voldsom for vores børn, især for vores ældste. Den bedste udflugt på vej hjem fra skole til fritidsklubben, gik en tur indenom legetøjsforretningen BR, hvor der altid var et UGENS TILBUD, der var uimodståeligt - eller måske en tur indenom grillen, hvor BIB-maskinerne altid var klar til tjeneste. Jeg syntes at det efterhånden var svært at skabe helhed i tilværelsen både for mig selv og for mine børn.

Og paradoksalt nok var jeg på skolen samtidig i gang med, sammen med kolleger, at stable en forsøgsansøgning på benene til Folkeskolens forsøgsråd. Den handlede om: - Helhedsundervisning - Og i lo. kl. var jeg i gang med et pilotprojekt med organisering af undervisningen i temauger og kursusuger - for at skabe mere helhed i undervisningen.

Der var "gang i den" men det var ikke "sjovt".

Der var noget der ikke hang sammen. Jeg kunne ikke på den ene side arbejde for at skabe mere helhed for eleverne i skolen, samtidig med at jeg syntes at mit eget og mine børns liv blev mere og mere opsplittet, stresset og uden kontakt med de værdier, som jeg anså/anser for væsentlige: Nærhed, natur, ro, tryghed, tid. TID for børnene til at gøre erfaringer, istedet for tid til at modtage læssevis af flimrende indtryk.

Et opbrud var nødvendigt.

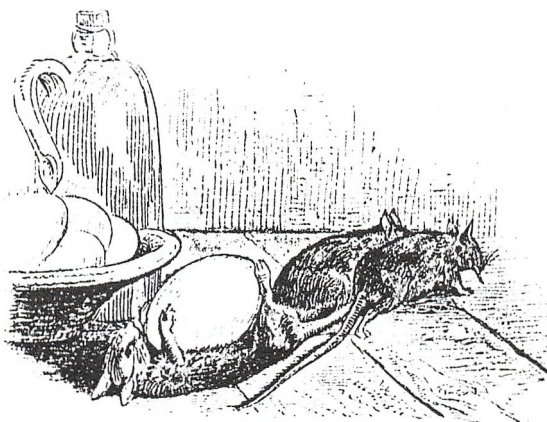
ALTSÅ solgte vi det 100 år gamle hus, som vi havde brugt 11 år på at gøre i stand lige som vi gerne ville have det, og købte et her på Fyn, der var 100 år ældre, så vi var sikre på også at have arbejde til de næste 11 år. Dette nævnt for at præsentere en svaghed, som kun er fælles for den voksne del af familien. Børnene har lært at leve med og i det, deltager og drages ind så meget som deres lyst rækker.

Fyn blev det og ude på landet blev det - fordi vi mener at verden her er lidt mindre af lave end den er i København og omegn. Her er mere tid til en snak med naboen, posten og hvem der måtte falde forbi. Naturen er lige uden for døren, ikke til at komme udenom, og erfaringerne gøres i et tempo og på nogle områder, der er et positivt alternativ til BR katalogets og BIB-maskinernes forjættende verden.

Dagligdagen er blevet mere sammenhængende, og det er blevet nemmere at fortsætte med den pædagogik, som jeg arbejdede med at udvikle: En helhedspædagogik, hvor vi bevæger os bort fra den skarpe fagopdeling, uden at glemme fagenes særlige metoder og videnskabelige baggrund - og henimod nogle helheder i undervisningen, som tager udgangspunkt i, at intet kan læres uden at det er erfaret, at erfaringerne skal gøres både i og udenfor skolen og både med hånden og med ånden.

Glamsbjerg Fri- og Efterskole har allerede i nogle år været inde i en udvikling, der går i den retning og jeg glæder mig til at være med til at fortsætte udviklingen i årene der kommer.

Charlotte Ruus

Opdragelse

OPDRAGELSE? - OPLÆG TIL DEBAT

Den galoperende hjertefryds tilintetgørelse
er over os

Boblende af glæde
syder vi væk over bordene
medens frk. Adda Døørmuus,
færøernes fersken
talentløst søger at skjule det faktum
at hun har slaaet en prut.
Tyrannens selvpåførte fald!

(K. Rifbjerg)

Læreren spørger i 1. klasse efter indgående gennemgang af begreberne bogstav, bogstavlyd, stavelse, ord og sætning: "Kan I så give mig nogle eksempler på sætninger?"

Eleven: "Torsten er skaldet".

Efter at latterbrølet har lagt sig i klassen og læreren også har fået grinet af fortsættes med flere sætninger, mens læreren tænker: "Hvor er børn dog umiddelbare, og hvor har de dog tit ret i deres temmelig unuancerede ytringer. Det skulle bare lige ha' været, da du gik i skole, så"

Men hvad er der da sket i den menneskealder, der er gået? Er det normerne, der har ændret sig i hjemmet, hos lærerne eller i samfundet?

Hvordan kan det være, at jeg det ene øjeblik synes, at det er ustyrlig morsomt at blive trådt lige midt på forfængeligheden, og det næste øjeblik taler med store bogstaver, når to elever meget (for dem) forståeligt prøver at nå den hurtigste vej over tre borde ud til frikvarter? Jamen, hvad er det for en opdragelse? Dog - ved nærmere eftertanke tager bordene jo sikkert ingen skade af nogle enkelte par fødder, men noget i mig siger, at sådan gør man ikke!!!

Hvad er da vore opdragelsesmål i dette demokratiske samfund? Uenigheden om hvilke opdragelsesmål vi i skolen skal tilstræbe er vel i virkeligheden et tegn på, at helt almene politiske og kulturelle normer i samfundet bliver tvivlsomme. Når de grundlæggende livsspørgsmål bliver uklare og flertydige, så bliver også opdragelsesmålene uklare og derfor genstand for debat. Nogle vil hævde, at hvis samfundslivet fortsat skal være muligt, så må vore børn og unge gennem opdragelse tilegne sig de gamle dyder: Tolerance, pligttroskab, arbejdsomhed og beskedenhed.

Andre vil mene, at opdragelse er overflødig - at opdragelse er en form for undertrykkelse. Børn kan meget bedre opdrage sig selv, hvis de får deres vilje, og vi udelukkende tilbyder dem hjælp. Alle vi der har med opdragelsespraksis at gøre vil være påvirkede af disse forskellige meningstilkendegivelser. Hvilken målestok skal vi og forældrene indrette vores opdragelsesopgave efter? Kan det lade sig gøre at finde en slags fællesnorm?

Ordet opdragelse, som det er brugt indtil videre, skal forstås, som en person, der stiller krav til børns og unges opførsel/adfærd. Der er især her tale om opdragelse i familie og skole, hvor man bygger opdragelsen på, hvad der nu og i fremtiden vil være fornuftigt for barnet at gøre. Men derudover er der en række andre påvirkninger, som hverken er pædagogisk planmæssigt styret, eller som tjener til børnenes velfærd.

Det er påvirkninger, der kommer fra massemedier, fra konsumindustriens reklamer og fra kammeratskabsgrupper.

Disse sidste socialiseringspåvirkninger træder til i samme mål, som opdragelsesmæssige normer træder tilbage.

Vort samfundssystems to vigtigste socialiseringsbestræbelser er: 1. at bevirke en individuel, konkurrerende præstationsstræben, der som mål har den erhvervsmæssige karriere og 2. at søge at maksimere forbruget af goder og tjenesteydelser. Det er der egentlig intet nyt i, men det nye er, at de næppe støder på et kulturelt alternativ i form af normer og værdier, som tidligere i opdragelseshistorien var givet af de såkaldte opdragelsesmagter som f.eks. kirken. Mange af os har som forældre også overtaget de to principper i vores egen opfattelse af opdragelse.

Både konkurrenceprincippet og konsumprincippet viser sig tydeligt i de umiddelbare socialiseringstendenser. Det kan skyldes, at principperne ikke blot benyttes af reklamen, men også af gruppen.

Vi forældre finder ikke frem til vores opdragelsesmål ud fra egen indsigt og erfaring. Vi henter dem snarere gennem efterligninger af massemediernes forbilleder, som er underkastet modestrømninger. Endelig må ikke glemmes kammeratskabsgruppens indflydelse, som intet barn eller ungt menneske kan unddrage sig, hvis de vil forblive i gruppen.

De nævnte "socialiseringsagenter" har i udstrakt grad overtaget, hvad der tidligere hørte opdragelsen til, og det er problematisk for børn og unge. For det første er det problematisk, fordi disse socialiseringsprincipper fører til virkninger, som ingen er personligt ansvarlige for, og som de fleste mennesker formentlig slet ikke bemærker. De mennesker, som den unge møder, f.eks. læreren, fremtræder alt for nemt som kun socialiseringsagent. Til begrebet opdragelse hører personlig ansvarlighed. Først når opdrageren viser sin personlighed, kan barnet indlade sig på de stillede krav og forholde sig til dem. For det andet er det problematisk, fordi tendenser til personlig ansvarsfrihed bliver understøttet gennem denne form for socialisering af barnet. For at fastholde denne socialiseringstendens sikrer læreren sig gennem forældrerepræsentation og forældrene henter retfærdighedsgørelse fra medierne eller fra tilhørsgruppen. Barnet løber ind i et tomrum og mister fast grund under fødderne. Opdragelsen bliver ustadig, når mål og strategier ændrer sig efter moden i denne socialiseringsproces.

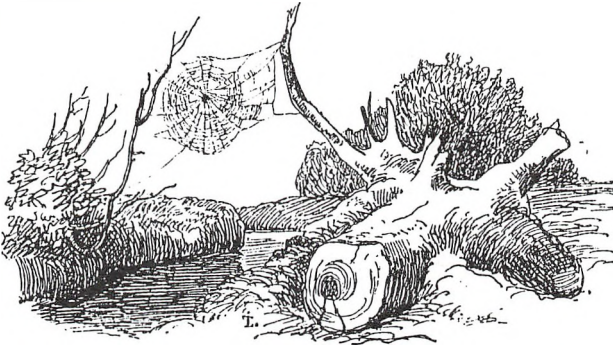
En vigtig ting for barnet er bestandighed. Hvad der gælder i dag, og hvad det i dag orienterer sig imod, må også have gyldighed i morgen, ellers bliver orientering i tilværelsen umulig.

.....Saa går vi hjem
og lader uhøfligt lærdommen
i demokratiske rumpedaskere
hoppe i takt
mod vores ender.

(K. Rifbjerg)

Torsten.

Tempelseter på Norefjell

Vinter i Norge.

Søndag den 4. februar rejste efterskolens elever til Norge i en uge. Nærmere bestemt til Tempelseter på Norefjell. Det kan diskuteres (og det bliver det) om det var en skiferie eller en lejrskole. Det var nu nok noget helt andet.

Vi er i mange år blevet bombarderet med amerikanske og centraleuropæiske påvirkninger. Tempoet er skruet op og er en dyd i sig selv. Plastikulturen er ved at kvæle os og mediernes virkemidler er mere og mere åndløse. Livet leves i et westernmiljø garneret med latterlige ydmygelser fra Bruxelles.

Derfor er det vigtigt at møde de nordiske landskaber og mennesker. De store snevidder og sommerens lyse nætter. Men vi bliver trukket rundt ved næsen og sendt til Syden. Allerede i rejsebureauernes annoncer kan man se, hvor lidt Sverige, Finland og Norge fylder i tilbuddene og nord for Lillehammer og Uppsala ses danskere yderst sjældent.

På Marie Espensens tid var gymnastikstævner i de andre nordiske lande en selvfølge og hyppige - men i dag står Middelhavet og solskin højere oppe på listen. Kan vi i skolen gøre lidt til at trække den anden vej, bør vi gøre det.

Lige på den anden side af Kattegat ligger "de åbne vidder".

Lad os søge nordover med de unge. Det bliver måske den eneste gang, de kommer der - selv om håbet naturligvis må være, at de bliver begejstrede for fjeldene og vore naboer. Om det så hedder lejrskole eller skiferie er ret ligegyldigt.

....

Nå men efter den sædvanlige livsfarlige køretur (norske chauffører har en ordning med naturlovene) og efter en nats søvn spænder vi brædderne på - og vælter.

Derpå rejser vi os og vælter igen.

Dette gentager sig, men sidst på eftermiddagen er der en, der bliver stående. Dagen efter er der flere og et par stykker bevæger sig to meter fremad, hvilket hovmod naturligvis straffes med fald. Tredie dag taler alle nonchelant om løjper og langrend og slalom o.s.v. Flere og flere glemmer at falde. Der laves hold efter dygtighed og de vildeste forsvinder med unge, kække lærere ind på højfjeldet og vil sandsynligvis aldrig komme tilbage.

Vi mere ydmyge finder os en bakke på ca. 15 centimeters højde og giver os Gud i vold. Mulle styrter i den nypudsede sneflade og efterlader et krater på størrelse med Lolland. Ved et usigeligt snedigt stykke ingeniørarbejde hejses han på højkant, hvor han forbliver i næsten 30 sekunder. Også vi andre synes, det er morsomt at lave huller i sneen. En enkelt elev spørger oprigtigt, om man skal falde - eller om man godt må køre videre ud i Norge? Vi ser hånligt på ham og slår ud med hånden. Værsgo.! Hvis man absolut skal blære sig. Han glider fremad og videre til en ny bakke og er væk blandt birketræerne. Vi håber, han kører ind i et træ, for ca. 100 meter henne kommer en fjeldvæg - nedad!

På forskellige snedige måder undgår vi at omkomme - ja vi brækker oven i købet ikke andet end et par skistave og den forsvundne vovehals kommer levende tilbage, hvad der har glædet hans forældre meget - siges det. Også elitefolkene fra "rød løjpe" kommer hjem uden tab og ser storsnudet på begyndernes oprodede feltbane.

Næste dag bliver det moderne at dreje.

Så går noget af sporten selvfølgelig af det. Man kan jo i så fald bestemme, hvor man vil hen!! Men fint skal det jo være, så den ene efter den anden drejer, og der laves ottetalsbaner og vi er avancerede og står i hallen før middagen med et erfarent blik og siger ting og sager og tænker på, at der nok er nogen, der ikke kan dreje på et par ski.

På sidstedagen sker noget ufatteligt:

Alle nordmænd er magre, alvorlige skarpskårne mænd, der formentlig har kæmpet i fjeldene mod tyskerne. De ved alt om fjelde og hvordan man færdes der. "Kun en dåre frygter ikke fjeldet!"

Så da en ældre nordmand af ovenfor beskrevne art tilbød at være fører og instruktør på sidstedagen, slog vi hjertens gerne til. En rigtig nordmand! Nåda!

Og kære danske læsere! Nu har vi tit nok hørt den om, hvordan nordmændene smiler bedrevidende, når de ser en dansker på ski. Nu skal I høre, hvordan en nordmand for en gangs skyld bommede, så det forslog:

Erna, Mulle og jeg dannede bagtroppen og flokken på en halv snes forventningsfulde elever med vor norske helt i spidsen drog af ud på den store "røde løjpe". Det blæste en del og derfor føg det. Et spor blev væk på mindre end et minut. Vi kom op på fjeldet og kunne ikke se de andre. Vi fortsatte ufortrødent - eller rettere: vi fortsatte - for hvad pokker skulle vi ellers gøre.

De andre var væk.

Vi var helt og aldeles mystificerede ...

Jeg ved godt, at engang, en hyggelig aften, i hytten, bliver dette til en god historie og tilhørerne vil sukke: hvor har han dog oplevet meget, denne mand, og jeg vil se ud, som om jeg også af og til går på tigerjagt, men ...

Lige da det skete, var det altså mildest talt ikke spor skægt.

Vi stod på en snebakke på fjeldet og kunne ikke se andet end hvidt og tre forkrøblede birketræer. Var de sunket i en spalte? Man har dog hørt sligt. Var de taget op i himlen af usynlige kræfter? De var væk og det lykkedes os at finde vej hjem alene.

Sig, hvad du vil. Det er ikke hver dag, man kommer hjem med et tab på lo elever! Og hvem havde ikke læst aviser om ulykker i Norge.

Hjemme stod hele flokken med en grinende nordmand og modtog os.

Det var godt, men jeg tilgiver ham aldrig. Selv en agurkedyrkende lavlandsindianer som jeg ville holde sammen på flokken i ukendt tørræn.

.....

Der er vidunderligt i Norge om vinteren.

Der er også vidunderligt i Norge om sommeren.

Man burde tvinges derop to gange hvert år.

Du har vel været der?

NM

Marie Espensen

MARIE ESPENSEN.

I januar 1988 døde Marie Espensen efter nogen tids sygeleje. For mange af årsskriftets læsere vil Marie Espensen været et ukendt navn - og dog har hendes navn været tæt knyttet til begrebet Glamsbjerg Friskole i flere menneskealdre. Var hun død for 30 år siden, ville hendes død have været omtalt i en stor del af landets aviser og i folkelige tidsskrifter.

Jeg oplevede Marie Espensen for første gang, da jeg som stor skolepige var til 5. hovedkreds' gymnastikopvisning i Frøbjergshallen. Ved afslutningen af stævnet sammenfattede hun sine indtryk og gav gode råd til lederne. Jeg opfattede, at forsamlingen udviste stor lydhørhed og megen respekt for hendes vurderinger og udsagn. På det tidspunkt var hun kendt og anerkendt rundt om i landet for sin indsats for den frivillige gymnastik.

Da jeg siden fik hende som dansklærer, følte hendes krav om grundigt arbejde og stor indsats sommetider umulige at honorere, men ved den afsluttende eksamen var netop det grundige arbejde en stor støtte. Det er utvivlsomt årsagen til, at mange - efter eksamen - har sendt Marie Espensen en venlig tanke. Tidligere elever, enkeltvis og i flok, har ofte besøgt hende og således udtrykt deres glæde og taknemlighed for hendes skolearbejde.

Marie Espensens fortælling af historiens store begivenheder og litterære hovedværker var legendarisk. Mange har følt sig hensat til Paris' gader, når hun berettede om de dramatiske begivenheder under Den Franske Revolution og de forlod Glamsbjerg Fri- og Efterskole med en værdifuld last af historiske beretninger.

Grundlaget for Marie Espensens virke på skolen var hendes egen skolegang på P.J. Skrivers efterskole og i fortsættelse deraf præliminærkursus, hvor hun var med på et af de første hold, der drog til Københavns Universitet for at gå til eksamen. Hun blev kort tid efter lærer ved skolen, et krævende job, der skaffede hende anseelse, men ringe løn. Hun fortalte selv, at "stillingen krævede jo, at man var passende klædt, men det var svært, når et par sko kostede en månedsløn"!

Efter 49 års engageret virke på skolen gik hun i 1961 ind i pensionisttilværelsen, men fulgte med i skolens udvikling ved deltagelse i møder, generalforsamlinger og lignende arrangementer. Gennem hendes aktive medleven har vi på skolen haft en levende forbindelse til skolens første tid.

I de mere end 30 år som pensionist nåede Marie Espensen at udvikle færdigheder på mange forskellige områder blandt andet arbejdede hun også i de sidste år med keramik. Hun rejste en del og var på Nordkap som 93-årig.

For mig var hendes håndarbejder, vævede tæpper og strikbeklædning, stærke udtryk for hendes store arbejdsevne, disciplin og skæbglæde, egenskaber som også i høj grad kom til udtryk i hendes arbejde for Glamsbjerg Fri- og Efterskole.

Gunhild B.O.

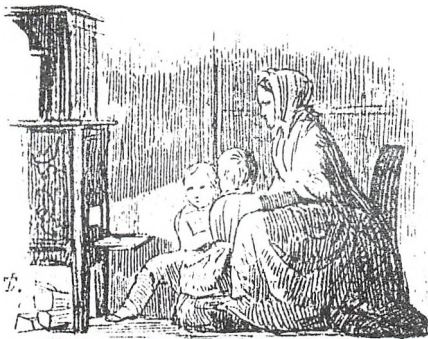

Illustration af Marie Espensen

U-landsgræsiodsarbejde

For mange danskere er det svært at se, hvorledes al den nød og elendighed, vi ser i u-landene kan afhjælpes. Nogle er endda så bange for at hjælpen fra de store organisationer, både de statslige og de private, aldrig når frem, eller at hjælpen ydes til de forkerte, at de slet ikke vil yde noget.

Inspireret af læge Johannes Holms tanker om hjælp til u-landene gjorde en lille gruppe mennesker noget ved dette i 1980, deriblandt Leif Frandsen, som arbejder her i Glamsbjerg. De rejste til Nordghana, hvor de havde forbindelse med en lokal arkitekt og politiker, Dr. Abuakr Al-Hassan, som har tilbragt 3 år i Danmark med at studere arkitektur og som kender til dansk politik og tankegang. Sammen med ham fandt de de 4 landsbyer, som var interesserede i en venskabsforbindelse med en by i Danmark, som måske kunne udvikle sig til gensidig forståelse for hinandens problemer, til at de to kulturer kunne lære af hinanden og til at der kunne ydes konkret ulandshjælp.

Der har været en del vanskeligheder på grund af ustabile politiske forhold i Ghana med to militærkup siden 1980. Dr. Al-Hassan har selv været leder af et politisk parti, så fængslet og derefter politisk flygtning i Europa, hvorunder han igen var i Danmark. Derpå blev han hjemkaldt og fik stilling som arbejds- og boligminister. Den post har han nu trukket sig tilbage fra, men han fungerer stadig som rådgiver for regeringen og har en stilling som udviklingsleder på Legon Universitetet i Accra, hvor hans ene kone er ansat i en forskningsstilling. Nu er den politiske situation noget mere stabil, selv om Ghana kæmper med store økonomiske problemer, og politiet er noget mere synligt, end vi finder det behageligt.

Foreningen "Ghanagrupperne i Danmark" blev dannet, og Glamsbjerg fik Dalun som venskabsby, Silkeborg fik Nyankpala og Ølgod de to nabobyer Tolon og Tali. Der blev arbejdet hurtigt: en koordinator Thomas Ravn Petersen blev ansat og opholdt sig i området i et år. Han lagde grunden til det arbejde, som er blevet af stor betydning for de 4 landsbyer. Danida - den danske stats ulandshjælp - så mulighederne og gik ind med økonomisk støtte. To andre koordinatore var der i 2 år, og nu har Ghanavenskabsgrupperne 3 mennesker, der arbejder i landsbyerne. Vi er en lille gruppe her i Glamsbjerg, der arbejder aktivt med projektet, men mange flere bliver draget ind i arbejdet,

når der skal forsendelser af sted, eller når vi har besøg. Skolerne deltager også, f. eks. har en del skoleelever pennevenner i Dalun.

Gunnar og jeg havde længe snakket om, at det ville være spændende at besøge landsbyen. Det blev en realitet i sommeren 1988, da vi sammen med 3 andre Glamsbjergborgere rejste til Ghana i sommerferien. Det blev en uforglemmelig tur.

De første to dage var vi i Accra, hvor vi fik indblik i de ghane-siske politiske forhold ved besøg i ministerier og endog et kig ind i den historiske gamle danske fæstning, Christiansborg, som i dag er residens for statsoverhovedet, J. Rawlings, men som tidligere var centrum for den danske slavehandel.

Men Accra er en millionby med støj og larm, så vi trængte til ro og fred på landet - og det fik vi! En times flyvning førte os til Nordregionen, hvor Dalun, "vores" landsby ligger. Der bor ca 6000 mennesker i Dalunområdet; det er næsten det samme som Glamsbjerg kommune. Men så er ligheden også slut.

Vi blev flyttet 100 år tilbage i tiden. Folk bor i runde lerhytter med sivmætter som tag, som ligger i kreds om en åben gårdsplads, hvor al madlavning foregår på det åbne ildsted. Familierne er meget store. Hvis husfaderen har råd til det, har han flere koner - op til 4, som hver har sin hytte. Høvdingen, som jo har været i Glamsbjerg i september, har 8 koner og 30 - 40 børn. Hvis familien er kristen, er der selvfølgelig kun en kone, mange er muslimer eller holder fast ved den gamle afrikanske naturreligion. Alle 3 religioner lever side om side og respekterer hinanden. Hytterne ligger tæt på hinanden, og markerne kan være ret langt væk fra landsbyen - op til 8-10 km. Det er langt, når det eneste transportmiddel er benene eller til nød en cykel. Vi var i Dalun i regntiden - den kolde periode, hvor temperaturen var 24 - 34 grader, og mændene havde meget travlt i marken med at så og rense og luge. Deres markredskaber er en hakke på et kort skaft og en cutlass, en sværdlignede kniv. Der var enkelte traktorer, men de fleste stod forladte som uhyggelige mindesmærker over fejlslagne ulandsprojekter, fordi man ikke har kunnet reparere dem. Men de sidste år er der kommet et nyt landbrugsredskab i brug, som ghanserne selv kan reparere: en plov trukket af et studeforspand.

Det er hårdt arbejde at være landmand i Dalun, men nok endnu hårdere at være kvinde. For at lave et måltid mad skal der bruges meget brænde, som må hentes langvejs fra - ofte 4-5 km - idet træerne

i nærheden af landsbyen forlængst er hugget om, og man har undladt at plante nye. Brændet bliver, som andre byrder, båret på hovedet. En anden nødvendig ting i den daglige husholdning er vand. Man skal nok lære at spare på vandet, når alt skal bæres hjem - i Dalun kun nogle få hundrede meter, for Dalun er så heldig, at den store by Tamales vandværk ligger her, så der er hele 4 vandhaner, men i de andre venskabsbyer Tolon og Nyankpala måtte kvinderne gå 6-8 km i tørtiden for at hente vand.

Den tredje gruppe mennesker i landsbyen, børnene, går ikke ledige. De hjælper til hele tiden. Pigerne skal passe de små søskende, de skurer de kæmpestore gryder, de henter brænde og vand, de fejer og rydder op. Drengene hjælper i marken, de passer geder og får og henter græs hjem til dem. Vi havde nogle fodbolde med til børnene, men blev rådet til at lade dem ligge, til regntiden var ovre, for sådan en dejlig bold kunne skabe konflikter i familierne, når drengene hellere ville spille fodbold end arbejde i marken. Børnene er en nødvendig arbejdskraft, og kun 10% går regelmæssigt i skole. Der er en begyndende forståelse for, at skolegang er nødvendig, hvis dagombærne selv skal bestemme over deres fremtidige tilværelse, så der er skoler, selv om der er store huller i tag og vægge, og den lerklinede bygning lægger sig ned i et kraftigt regnskyl, og der er lærere, selv om deres uddannelse og deres forhold er meget dårlige - de er nødt til at være landmænd ved siden af.

Men hvordan hjælper "Danish Community Project" dagombærne til at få en bedre tilværelse med større sundhed, bedre oplysning og et nemmere liv, hvor ikke alt drejer sig om overlevelse?

De tre udsendte ulandsarbejdere bor i landsbyen og følger livet nøje. Gennem en kontaktmænd i hver landsby har de god føling med ønsker og begyndende initiativer. Vi er i særdeleshed interesserede i at støtte større projekter, som det er vanskeligt for landsbyen alene at gennemføre. Ofte udgår initiativet fra høvdingen, som har stor magt og anseelse i byen, i kraft af at han fordeler jord mellem bønderne, at han er dommer i stridigheder, og at han indkalder til fælles arbejde. Vore folk går så ind med råd om tilrettelæggelse af arbejdet, de får fat på ekspertbistand, f. eks. en ingeniør, hvis der skal bygges en dæmning, eller andre fagfolk, hvis de skønner det nødvendigt. De baner vej gennem papirbureaukratiet, de finder ud af, hvorfra man kan skaffe materialer og meget mere. De har virkelig nok

at gøre. Ud over den rent faglige viden kræves der også stor menneskeforståelse, diplomati, tålmodighed og ihærdighed for at udfylde pladsen.

Men vore udsendte folk kan se tilbage på særdeles vellykkede færdiggjorte projekter:

I Dalun fungerer en klinik, og sygeplejerskerne har mindsket dødeligheden og forekomsten af sygdomme i et meget stort område. Det forebyggende sundhedsprogram er vældig vigtigt - og populært. Vi så, hvorledes mødre med småbørn flokkes på klinikken hver mandag og får undervisning i, hvilke næringsmidler er nødvendige for de små. Vi kørte en kvinde hjem, efter at hun havde født på klinikken. Mange af kvinderne føder på klinikken, og selv om hygiejnen efter vore begreber måske ikke er af så høj en standard, forebygges der mange dødsfald ved fødsler, når de foregår her. Mødrene må selv medbringe lagener, håndklæder m.m., da klinikken råder over meget lidt linnede viste os de 6 håndklæder, som glamsbjerggruppen sendte derned for to år siden!! Klinikken bliver brugt af et meget stort område og er blevet til en slags model for andre landsbyer.

I løbet af de sidste 4 år er der bygget to dæmninger, først i Tali. Den har fungeret i et år og folk er meget glade for den. Den er også blevet opholdsplads for ca 30 krokodiller, der såmænd også er ret populære. Høvdingen har måttet dekretere, at de skal have lov til at være i fred, så bliver de nemlig ikke aggressive. J. J. Rawlings har selv været og bese projektet og bøje et par armeringsjern i opsamlingsbrøndene, som ligger neden for dæmningen og som bl. a. renses vandet for den uhyggelige guineaorm, en 80 cm lang orm, hvis æg lever på en vandalge, og som efter 3 uger i kroppen baner sig vej ud, f. eks. ved anklen - en pinefuld og lang proces. I år er turen så kommet til Tolon, og ved vores første besøg så vi den færdige dæmning, som endnu havde 3-4 meter ned til vandspejlet. Men så blev det regnvejr, og da vi skulle på afskedsbesøg i Tolon, var vandet kommet så voldsomt, at der var blevet revet et hul i den, og al vandet var løbet ud. Vores medarbejder Sigi arbejdede i døgndrift for at få sørget for, at den blev repareret med det samme, og det lykkedes. Vi har nu fået underretning om, at reservoiret er fuldt. Der er bygget vandtanke til opsamling af regnvand, man hjælper med at skaffe træer til beplantning i nærheden af landsbyerne og meget mere.

I år optager bygningen af en højskole en stor del af koordinator-

ernes tid. Den bygges i Dalun for Danida penge, men jorden er skænket af landsbyen. Vi blev helt konkret involveret, fordi vi kom til at hjælpe med at plante et læbælte/frugttræplantage/brændeindsamlingsbælte langs med skolens skel. Høvdingen og et stort antal mennesker fra landsbyen kom med trommeslager og hjalp med til at grave huller. Ideen bag skolen er, at voksne kan komme i kortere eller længere tid og få undervisning på deres eget sprog. Undervisningsproget er ellers engelsk). Det vil nok i høj grad blive korte kurser af praktisk art, men vi håber også, at den danske højskoletanke kan slå igennem, så den støtter dagombaernes sprog og kultur og gør dem bevidste om deres historie og hele kulturelle arv.

Vores ophold i landsbyerne bekræftede os i troen på, at vi har et stort ansvar, og at det nytter noget at deltage i et sådant arbejde. Vi traf en dag en katolsk pater foran en af skolerne og ingen kunne sige det bedre: "Tag tilbage til Danmark og fortæl, at jeres udsendte har givet folk i landsbyerne håb og tro på, at det nytter at gøre noget selv".

Som et efterspil til besøget kom så et besøg i slutningen af september af høvdingen, hans tolk Iddi og Dr. Al-Hassan. Vi forsøgte at vise dem, hvad der er i Glamsbjerg af skoler og eksempler på landbrugsdrift i området, fra fåreavl til tyrestation. Der er ingen tvivl om, at de var gode iagttagere, og vi har netop hørt, at der kommer en stadig strøm af folk og besøgere dem for at høre om deres rejse, og at munden ikke står stille hos dem. Der er ingen tvivl om, at den støtte, som vores venskabsprojekt hele tiden har haft er blevet befæstiget, og at høvdingen og kontaktmanden nu meget lettere forstår vores argumentation, ligesom vi nu meget bedre forstår den tankegang, der ligger bag de beslutninger der er blevet taget lokalt i området.

Lis Brandt

Biologitur til Mossø

Da vi ankom til hytten hev vi tingene ud og indlogerede os i værelserne. Mens madholdet lavede mad, fiskede vi og så på omegnen.

Efter aftensmaden, fortalte Mikael os om søen og om, hvad vi kunne finde i den. Den aften kom vi ikke i seng før kl. 12, men vi sov ikke før ved tretiden. Næste morgen blev vi slæbt op til morgenmad ved otte-tiden, og lidt senere var vi på vej til Sukkertoppen. På vejen fandt vi nogle svampe og andre ting. Desværre kunne vi ikke finde Sukkertoppen den dag, så vi gik ud i grupperne. I Å-gruppen kunne vi ikke finde nogle dyr, men så flyttede vi lidt længere væk, og så var der lige pludselig mange. Delta-gruppen, som ikke kunne finde nogle dyr, og der var ikke noget delta de kunne undersøge, blev sat sammen med Å-gruppen, og sammen fandt de en flodkrebs og en elrits (ørredart). Skov-gruppen havde fundet et godt sted og fandt en masse svampe. Ved søbredden fandt sø-gruppen en masse planter, og tog nogle prøver af søen.

Prøven viste, at det var en meget ren sø, hvor der måtte kunne leve en masse dyr. Bortset fra det fangede de ikke nogle dyr. Da grupperne var færdige fik vi cacao og franskbrød. Bagefter gik vi i gang med at lave plancher til at hænge op på skolen. Derefter gik madholdet i gang med at lave mad, og Erik gik ud og fangede en bækørred på 42 cm. Efter maden spillede nogle af os "Fjols". Da vi gik i seng blev der ret hurtigt ro, fordi vi vist alle var lidt trætte.

Vi blev hevet op allerede lidt i otte, og efter morgenmad ryddede vi op og gjorde rent.

Derefter gik vi ud ad vejen og ned til søen, hvor vi spiste, og bagefter gik vi ud i rørsumpen og fandt forskellige planter. Så gik vi hjem og ventede på bussen, som hentede os ved et-tiden. Vi havde en god hjemtur, hvor vi gjorde holdt ved en rasteplads. Da vi kom hjem, var vi alle enige om, at det havde været en god tur og glædede os til næste gang.

Mikael og Carsten, 8.a - Biologiholdet

Tur til Ruehede Skov

Vi kom afsted planmæssigt, uden at Mikael forsinkede os, ved at komme for sent, som sidste gang.

Vi havde en god tur op til Langesø-området, hvor vi blev læst af lidt fra hytten. Mens Mikael var oppe efter nøglen begyndte vi at slæbe tingene fra vejen og de ca. 200 meter ned til hytten. Det startede godt i hytten med at en eller anden hev et håndtag af. Senere skulle en anden ud af døren og håndtaget på den anden side røg af. Heldigvis fik vi sat håndtaget på igen, så det ikke blev væk som det første.

Aftenen forløb ellers roligt med kortspil, snak og teori, dog beskyldte Mikael Thomas og Rene for at have smidt håndtaget væk, og sagde til dem at de ikke fik noget morgenmad, hvis de ikke fandt det.

De fik dog alligevel morgenmad, selvom de ikke havde fundet det. Mikael vækkede os frisk og vågen, men vi andre var trøtte for enten havde vi holdt os vågne, eller også var vi blevet holdt vågne. Da vi havde spist morgenmad og gjort os klar begyndte vi turen op til Ruehede Skov som lå et par kilometer væk. Ved skoven deltes vi i 2 grupper som gik til hver sin del, hvor vi fandt ud af, hvilke træsorter der var i skoven. Ved 1.-tiden mødtes vi ved en bro, hvor vi spiste vores mad.

Efter maden skulle vi drenge absolut lave en dæmning ved siden af broen, og Mikael fortalte, at sidst han havde været der, var der en, der var røget i vandet, så de fleste af drengene røg mere eller mindre i vandet.

Efter frokost/vand-pausen gik vi igen til skovs og fandt blade og andre sjove ting. På vej hjem til hytten var vi nede og se ålerusen ved Langesø. Om aftenen lavede vi plancher og spillede kort, og nogle gik i seng kl. 21, mens andre spillede mere.

Næste morgen efter en rimelig nattesøvn, spiste vi morgenmad og ryddede op, og så måtte alle ud og lede efter håndtaget, som var væk. Vi fandt det ikke.

Senere gik det så hjemad.

Mikkel og Carsten 8.a - biologiholdet.

Jul 1987-1917

I det følgende vil jeg først beskrive noget af det, der foregår på skolen i anledning af julen med hovedvægt på det udadrettede, det der henvender sig til større grupper. Jeg har fået hjælp til beskrivelsen fra Birgitte, elev i efterskolen 1987/88 og Mary, lærer indtil august 1988.

Først i december, når guirlanderne er kommet op i Glamsbjergs hovedgade, og butikkerne bugner af varer, samles 7. klasses elever og forældre til en klippeaften for at forberede pyntningen af spisestuen til JULEMØDET! Der fremlægges skabeloner, farverne drøftes og de praktiske forhold vurderes. På selve dagen hænges resultatet op, bordene pyntes af eleverne og deres forældre; således er de medansvarlige for et arrangement, hvis traditioner har rod i skolens første tid, og som henvender sig til mange mennesker i og især uden for skolen.

Ved Julemødet synges mange af julens sange, en inviteret taler holder "juletalet", mens Søren Henriksen altid tager sig af oplæsning af en julefortælling. Skolens kor og musikelever bidrager med meget forskelligartede indslag til at give aftenen en glad og forventningsfuld stemning.

Skolehverdagen er i december måned præget af julen i meget forskellig grad og form i de enkelte klasser. Adventskransen er naturligvis tændt hver dag ved morgensangen og kalenderlys findes i alle klasser. Julekalendere kan have mange forskellige former f.eks. ideer til aktiviteter i klassen, gavepakker, tegninger eller pynt. I visse fag produceres julegaver af enkelte elever - andre gør det ikke. Som i alle andre aktiviteter lægger vi vægt på, at tiden bruges til oplevelser med og for hindanden.

I friskolen slutter vi før jul med samvær i klasserne; derefter fælles afslutning med bl.a. julesalmer og oplæsning af juleevangeliet. Enkelte gange i de seneste år har den fælles afslutning fundet sted i Glamsbjerg Kirke under medvirken af sognepræsten.

Efterskolens juleafslutning er præget af rengøring og aftenspisning og slutter med "julestue" hvortil forældre og pårørende er inviteret.

Når alle børn og unge mennesker har forladt skolen, samles skolens ansatte med ægtefæller ved "en bid brød" for at fejre julens komme.

Hej! jeg er en gammel elev fra 1987/88.

I julemåneden havde vi selvfølgelig allesammen gjort det ekstra hyggeligt på vores værelser med lys og julepynt, og mange modtog pakker hjemmefra med ekstra lækkerier. Vi gav hinanden små gaver og så videre.

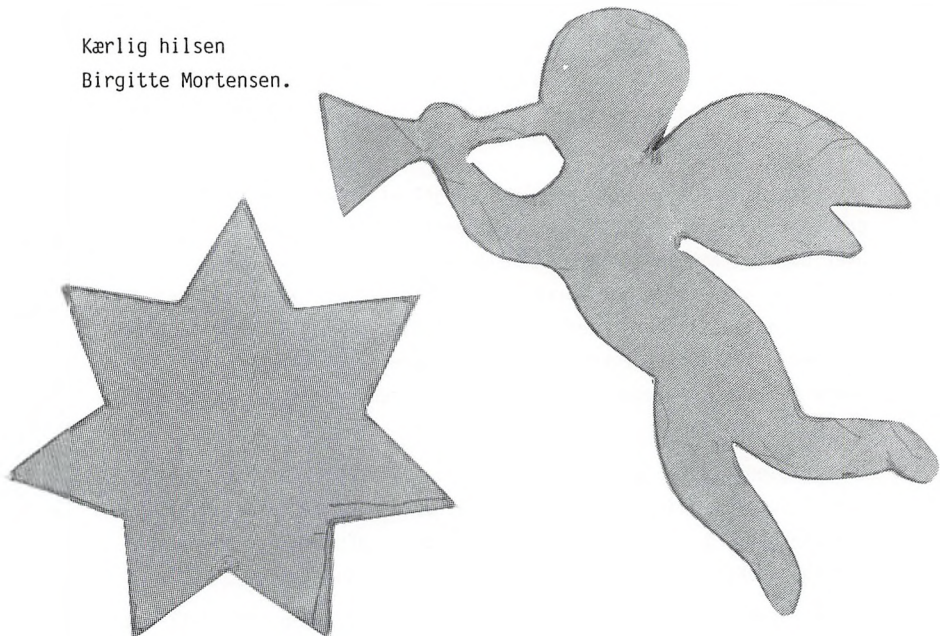
De af os, som var på Tures dramahold, havde travlt med at indstudere et stykke, som skulle opføres til juleafslutningen hvor alle forældrene var inviteret med. Stykket var et krybbespil, men da vi selv skrev stykket godt hjulpet af Tures fantasi, blev det et meget specielt krybbespil. Det var et slid, men det var mægtig sjovt at være med. Vi spillede det for alle friskoleeleverne og for forældrene. Jeg tror nok, alle syntes det var skægt.

Juleafslutningen med forældrene var meget hyggelig. Først mødtes vi i foredragssalen og så vores stykke. Derefter var der fælles kaffebord, hvor vi sang nogle julesalmer/sange, og hvor Søren fortalte lidt om tiden, der var gået.

December måned var en virkelig hyggelig måned, men vi var vist alligevel alle glade for at skulle hjem og holde juleferie:

Tak for alt!

Kærlig hilsen
Birgitte Mortensen.

Marys beretning om juletræsfestens forberedelser og gennemførelse:

Juletræ på Friskolen.

Juleforberedelser er mange ting - forberedelser, der gør, at julen bliver noget ganske særligt for både børn og voksne.

På skolen er det tradition, at børnene fra 4.-5.-6. klasse i dagene før juleferien klipper juletræspynt efter skabeloner, der har været anvendt siden skolens første juletræ omkring århundredskiftet. Alle, der har deres gang på Friskolen, kender vist de hvide engle, stjerner og roser.

Børnene har også tit sagt, hvorfor det hele dog skal være hvidt - men sådan er Friskolens juletræ altså - dog med undtagelse af flagguirlander og lametta.

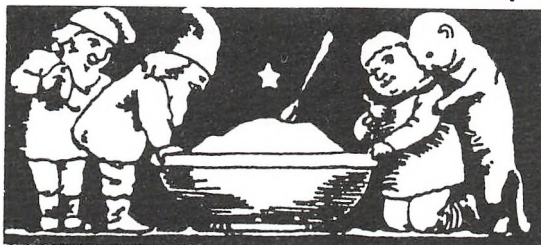
Selve juletræsfesten finder først sted Hellig Tre Kongers aften, og det vil sige den 5. januar, og det er så absolut en af skolens store fester med et væld af glade børn i alle aldre.

Tidligere skulle der tændes flere hundrede stearinlys - nu trykkes der blot på en knap, så er juletræet tændt, og festen kan begynde, og den starter med, at børn og voksne i flere kredse går rundt om træet og synger vore kendte julesalmer og sange. Efter "Højt fra træets grønne top", (som regel) begynder børnene - i hvert fald de mindreårige at kigge efter, om julemanden også skulle vise sig. - Det gør han som regel.

Når han er ankommet, synger man "Nissen er en kunstig mand", og så fortæller julemanden et eventyr. Derefter deles juleposer ud, og så bliver juletræet skubbet til side.

Forældrene går i spisestuen for at drikke kaffe, og i gymnastiksalen spiller musikken op til dans og leg et par timer. Her har hver klasse ansvar for en dans eller sangleg, som de afvikler sammen med forældre og lærere. Aftenen slutter med "Den store march", hvor alle så vidt muligt er med, og inden, man går hver til sit, synges "Altid frejdig, når du går".

Mary Bang Jacobsen

For at sætte det hele lidt i relief har jeg bedt tre generationer af friskoleelever give hver deres fremstilling af "Jul på Friskolen". De følges hvert år ad til juletræsfesten, som afholdes den første skoledag i det nye år, ofte Hellig Tre Kongers aften.

Jonas Frickmann - elev i 4. klasse 1988/89:

JULETRÆSFEST

Et stykke tid før julen pynter vi klassen og laver julepynt. Vi synger sange og salmer, og så når aftenen endelig kommer, så kører vi til juletræsfest. Så går vi ind og danser om juletræet og synger sange, og når vi har gjort det, kommer der en der har klædt sig ud som julemand. Så får vi godteposer, og lidt senere får vi kaffe og kage og sodavand. Så går klasserne én efter én ud og danser til en sangleg. Så kommer endelig "den lange march" gennem hele skolen, men først går vi rundt i salen, og til slut synger vi en sang inden vi kører hjem.

JONAS FRICKMANN

4. klasse.

Claes Frickmann - elev på friskolen 1959 - 1966:

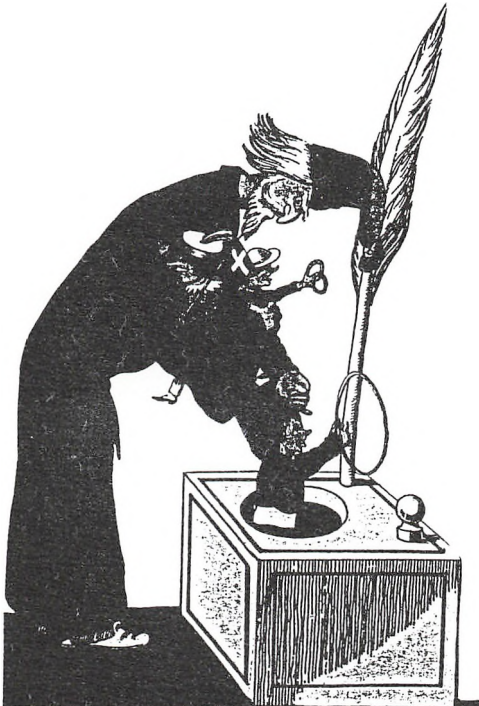
Min Jul på friskolen!

Vi startede den 1. december med at tænde et kalenderlys, som eleverne på skift fik lov at tænde.

Når juleferien stod for døren, brugte vi den næstsidste dags eftermiddag til at pynte i klasserne. Der blev lavet nisselandskaber. I nogle af klasserne endda med elektriske tog. Tavlerne i klasseværelserne blev pyntet med farvestrålende tegninger, og når dagen før juleferien oprandt, sad vi med slikposer og sodavand og hørte julehistorier, medens læreren eventuelt drak den juleøl, som vi elever havde splejset til. Så startede juleferien endelig.

Den sidste søndag i juleferien blev vi skuret og skrubbet derhjemme, og pyntet op i det pæneste tøj inden turen gik til skolens årlige juletræsfest. Når vi ankom ventede vi utålmodigt på at dørene til salen skulle gå op, når træet var tændt. Foruden lys var træet også pyntet med papirblomster, som eleverne i de store klasser havde lavet. Så gik turen rundt om juletræet, mens vi sang julesange. Bagefter fik børnene godteposer. Det var en af de ting vi glædede os til. Efter udelingen af godteposerne gik forældrene op i skolens spisesal for at drikke kaffe; imedens blev træet skubbet til siden og der blev spillet op til dans. Det var i de tider hvor vi havde lædersåler på skoene, så mange af de små morede sig med at løbe gennem salen for at få en glide-tur. Før vi skulle hjem gik vi på "Den Lange March", som blev ledet af frk. Espensen. Først førte hun os ud i gården, ned i kælderen, rundt i gangene, op gennem forstanderens bolig og tilbage til salen igen. Her sluttede aftenen med at vi sang "Altid frejdig når du går". Jeg tror, at det var med til at dæmpe gemytterne ned, for vi gik altid meget stille og roligt hjem, og næste morgen var vi børn klar til at starte på en frisk efter juleferien.

Claes Frickmann
Elev 1959 - 1966

Jeg har lavet følgende beretning efter en samtale den 8. november 1988 med Noer Frickmann, f. Esbjerg. Hun kom i skole på Friskolen i 1917, seks år gammel, forlod den som femtenårig, afsluttende med 5 måneders efterskole.

Noer fortæller:

"I tiden op til jul forberedte de ældste klasser juletræsfesten med at klippe engle og stjerner, forme roser og sætte spyd i lysene; det sidste var så svært, at kun ældste klasse kunne gøre det.

Vi mødtes i god tid på trappen i gangen, uden for salen. Spændte var vi, alle var i deres stiveste puds, rigtig pyntet til fest. Engang havde jeg fået et par balletsko - de næste dage havde jeg ømme fødder!!

I salen stod træet; når dørene åbnedes strålede de levende lys os i møde, pynten flagrede og inde omkring træet gik lærerne med lange stænger for at tænde de øverste lys eller slukke, hvis der var optræk til ild i pynten. I juletræsfesten deltog alle familiemedlemmer, og vi gik så i kreds om træet, mens vi sang nogle julesange. Så læste Skriver en julehistorie, og vi måtte være stille - men det var svært! Vi sang et par julesange mere, omkring juletræet før godteposerne blev delt ud. De indeholdt slik vi ellers sjældent fik og altid en appelsin - men hvor var de sure, slet ikke søde som de appelsiner, vi kender nu. Så var lysene brændt ned. Træet blev sat til side - ikke noget med at plyndre det. Det skulle pynte resten af aftenen og bruges igen den følgende aften til Gymnastik og Ungdomsforeningens juletræsfest.

Under oprydningen drak forældrene kaffe, mens vi spiste godter og gik omkring. Så legede vi sanglege under Marie Espensens ledelse afsluttet med "den store marsh" i en noget enklere form end den vi bruger i dag. Når sanglegene var overstået - drengene skulle sommetider hives med, de ville helst hænge i ribberne - begyndte ballet. "Nielsen Post" og hans kone (de boede i Optakt) spillede op til dans. Vi dansede rheinlænderpolka, skomagerpolka og moderne danse som vals og "one step".

De moderne danse var bragt til byen af danselærer Nordskov, som i mange år havde danseskole i byen efter start i Friskolens gymnastiksal. Aftenen sluttede sent med "Altid frejdig, når du går".

Der har altid været plads til børn, børnebørn og søskendebørn ved friskolens juletræ, selv om det ind i mellem har været svært at holde styr på arrangementet. Vi betalte selvfølgelig for at deltage.

Opstemthed og spænding prægede også vores børn, når de skulle til juletræ. De kunne næsten ikke vente på, at deres far blev færdig i salonen. Han havde jo travlt med at sætte krøller på plads og studse drengenes hår. Alle skulle være fine til festen.

Efterskoleeleverne deltog ikke i børnenes juletræ, men kunne deltage i festen aftenen efter, hvor Gymnastik- og Ungdomsforeningen holdt deres juletræsfest.

Juletræsfesten var sammen med festen ved fremvisningen i foråret de eneste fester, vi kom til på skolen."

Selv i vor fornuftsprægede tid er vi mange der trods al fornuft og går til juletræsfest først i januar, hvor vi i bogstaveligste forstand tager fortiden i hånden og lader følelser, stemninger og tradition styre vores handlinger.

God jul.

Gunhild B.O.

En julehilsen til gamle elever

I ønskes hermed alle en glædelig jul og alt godt i det nye år.

Tak for det store fremmøde til Festen For Gamle Elever lørdag den 8. oktober. Aldrig har vi været flere, 270 til spisning og flere i dagens løb, så gymnastiksalen måtte også tages i brug ved middagen. Men som sædvanlig blev det en hyggelig og festlig dag, selv om vi var mange.

Om vores lille familie kan berettes, at Anne fortsat studerer på Jelling Seminarium, at Lars er blev udlært maskinarbejder og lige er flyttet til Odense efter 4 måneders cykeltur Vesteuropa igennem, og endelig at Mette nyder tilværelsen på Mellerup Efterskole. Mens dette skrives midt i november har Ditte og jeg travlt med at planlægge vores sølvbryllup, som vil have fundet sted, når dette læses.

Vi glæder os til at se jer igen, og vi glæder os til at høre nyt fra jer.

Med de bedste hilsner

Ditte og Søren

UDGÅEDE ELEVER

Mette Fedder Henriksen, Egevej 19 A, 562o Glamsbjerg
Laura Schytz Juul, Holtevej 45, 562o Glamsbjerg
Henrik Jørgensen, Odensevej 46, Verringe, 569o Tommerup
Anita Madsen, Glentevej 2, Brylle, 569o Tommerup
Jonas Pfeiffer, Brandholmvej 9, 5672 Broby
Kenneth T. Rasmussen, Lungstedvangen 18, 525o Odense SV
Per Rasmussen, Odensevej 29, Verringe, 569o Tommerup

9. a

Udgående elever juni 1988

9. b

Mette V. Christensen, Flittig Lise Vej 64, 525o Odense SV
Karen C. Sølvtoft Hansen, Brændholtvej 36, 556o Årup
Thyra Hilden, Brahesvej 39, Svanninge, 56oo Faaborg
Martin Jørgensen, Rosenvænget 18, 562o Glamsbjerg
Søren Mikkelsen, Knarreborgvej 4, 569o Tommerup
Thomas Mortensen, Holtevej 53, 562o Glamsbjerg
Sami Thomsen, Fuglekildevej 51, Verringe, 569o Tommerup

Søren Steen Andersen, Odensevej 16, Verninge, 5690 Tommerup
Olav Bentzen, Ladegaardsskov 14, 5560 Aarup
Loa Björnsson, Flittig Lise Vej 58, 5250 Odense SV
Lars Christiansen, Bagmarken 4, Ståby, 5672 Broby
Ann Sofie Forssling, Alleen 6, Nellesø, 5683 Haarby
Steffen Frydendal, Irisvej 1, Verninge, 5690 Tommerup
Troels Møller Hansen, Hesselhoved 4, 5690 Tommerup
Vicky Bæk Hansen, Elmevej 11, Verninge, 5690 Tommerup
Anne-Mette Kjær-Rasmussen, Askvej 40, 5250 Odense SV
Søren Nørup Knudsen, Grave Banke 9, Strandby, 5683 Haarby
Morten Nygaard Kristensen, Frøbjergvej 116, 5560 Aarup
Søren Mehl Ludvigsen, Karlemosevej 22, 5620 Glamsbjerg
Martin Nielsen, Maevej 47, 5690 Tommerup
Michael Møller Nielsen, Engblommevej 8, 5250 Odense SV
Hans Berg Olsen, Byejejen 72, 5620 Glamsbjerg
Lene Petersen, Holtegårdsvej 6, 5620 Glamsbjerg
Claus Damkilde Rasmussen, Brændholtvej 20, Frøbjerg, 5560 Årup
Bettina Sellebjerg, Bogensevej 190, 5620 Glamsbjerg

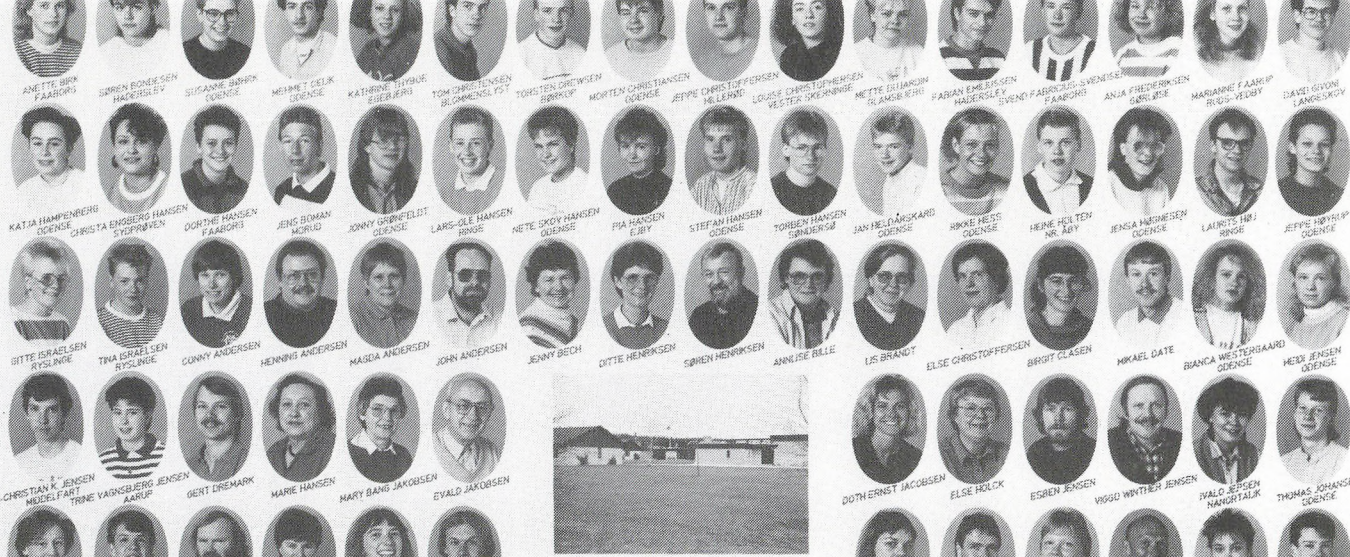
10. kl.

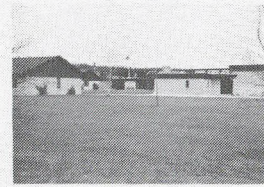
Efterskoleholdet 1987-88

Anette Birk, Svanningehuse 21, 5600 Faaborg
Søren Bondesen, Hajstrupgade 41, 6100 Haderslev
Susanne Bøhrk, Ugletofte 82, 5260 Odense S
Mehmet Celik, Åsumvej 114, 3.th., 5240 Odense NØ
Kathrine Thyboe Christensen, Hundstrupvej 76, 5771 Stenstrup
Tom Christensen, Husemosevej 24, 5491 Blommenslyst
Torsten Drewsen Christensen, Vandværksvej 33, 7080 Børkop
Morten S. Christiansen, Charles Roos Vænget 92, 5270 Odense N
Jeppe Lytzhøft Christoffersen, Utkesvej 17, 3400 Hillerød
Louise Christophersen, Aakildevej 13, 5762 Vester Skerninge
Mette Dujardin, Tømmerparken 4, 5620 Glamsbjerg
Fabian Emiliussen, Medstedgårdsvej 7, Halk, 6100 Haderslev
Svend Fabricius-Svendsen, Svendborgvej 279, Aastrup, 5600 Faaborg
Anja Frederiksen, Hovedvejen 43, 3330 Gørløse
Marianne Faarup, Fuglebakken 3, 4291 Ruds-Vedby
David Givoni, Øvej 6, Kappendrup, 5550 Langeskov
Katja Hampenberg, Læssøegade 184, 5230 Odense M
Christa Engberg Hansen, Sydprøven, 3920 Julianehåb
Dorthe Hansen, Byevej 11, Katterød, 5600 Faaborg
Jens Boman Hansen, Langesøvej 177, 5462 Morud
Jonny Grønfeldt Hansen, Esben Snares Vænge 15, 5000 Odense C
Lars-Ole Hansen, Havndrupvej 5, 5750 Ringe
Nete Skov Hansen, Tyttebærvej 24, 5260 Odense S
Pia Hansen, Kirsebærhaven 25, 5592 Ejby
Steffan Hansen, Humlebivænget 67, 5260 Odense S
Torben Hansen, Kosterslevvej 38, 5471 Sønderød
Jan Heldarskard, Humlebivænget 81, 5260 Odense S
Rikke Nøttrup Hess, Pilevej 35, Ejlstrup, 5200 Odense V
Heine Holten, Hovedvejen 54, 5580 Nr. Åby
Jensa Høgnesen, Rismarksvej 42 A, 5200 Odense V
Laurits Høj, Sallingelunde 8, 5750 Ringe
Jeppe H. Høyrup, Gerthasminde 20, 5000 Odense
Gitte Israelsen, Blåbærvænget 6 B, 5856 Ryslinge
Tina Israelsen, Blåbærvænget 6 B, 5856 Ryslinge
Bianca Westergaard Jensen, Havremarken 14, 5260 Odense S
Heidi K. Jensen, Bodil Neergårdsvænget 18, 5270 Odense N.

Jens-Christian Kragh Jensen, Vilhelm Heroldsvej 3, Strib, 5500 Middelfart
Trine Vagnsbjerg Jensen, Slåenvej 7, 5560 Aarup
Ivalo Berglund Jepsen, Box 425, 3922 Nanortalik
Thomas Johansen, Nr. Lyndelsevej 9, Højby, 5260 Odense S
Majbritt Twistmann Jørgensen, Topshøj 8 a, 5631 Ebberup
Jens Klitgaard, Rulkedalen 38, 5260 Odense S
Amalie Kofoed, Lunden 41, 5370 Mesinge
Jesper Rabølle Kaae, Mejerivej 14, 5464 Brenderup
Eva Larsen, Kærhaven 32, 5320 Agedrup
Birgitte Laursen, Vedel Simonsensvej 7, 5474 Veflinge
Lene Laursen, Saxovej 22, st.v. 5210 Odense NV
Tonny Michalak, Granparken 114 st. 5240 Odense NØ
Birgitte Mortensen, Hellevangen 17, 2760 Måløv
Lars Kappel Mortensen, Pilehaven 38, 5610 Assens
Michael Kappel Mortensen, Pilehaven 38, 5610 Assens
Thomas Kappel Mortensen, Pilehaven 38, 5610 Assens
Gry Nancke, Østerbrogade 17 A, 5600 Faaborg
Kamilla Krabbe Nielsen, Grønnevej 274, Thurø, 5700 Svendborg
Sonja Nielsen, Broholmvej 11, 5672 Broby
Steen Nielsen, Rosenvænget 6, 5464 Brenderup
Sara Hee K. Olsen, Kirkestræde 10 b, Thurø, 5700 Svendborg
Steffen Olsen, Kalovn 7, Håstrup, 5600 Faaborg
Alex Pedersen, Stationsvej 11, 5792 Årslev
Alice Kellebjerg Pedersen, Stenhøjen 5, 7100 Vejle
Allan Nilausen Pedersen, Græse Bygade 28, 3600 Frederikssund
Brian Bøge Pedersen, Kædebyvej 5, 5932 Humble
Henrik Dejbjerg Pedersen, Elmevænget 19 ØM. 4000 Roskilde
Tine Nyborg Pedersen, Østergade 3, 5900 Rudkøbing
Merete Wegger Petersen, Rødvigvej 20, 4640 Fakse
Niels-Christian Porskjær, Strandvejen 7, 5240 Odense NØ
Nils Præst, Bakkevej 1 b, 5550 Langeskov
Martin Pohlmann Rasmussen, Møllemarksvej 14, 5200 Odense V
Peter Holm Rasmussen, "Holmegård", 5631 Ebberup
Nanna Riegmann Serena, Toftegårdsvej 55, Erritsø, 7000 Fredericia
Jakob Kristian Søre, Torpegårdsvej 37, 5792 Årslev
Helene Sørensen, Bobjergvej 10, 5672 Broby
Ditte Brunshøj Tørring, Holmshavevej 20, 7100 Vejle
Johnny Winterberg, Christiansgade 74, 5000 Odense C
Erik Zoega, Solskinsvænget 13, 5500 Middelfart
Jakob Øxehave, Agermosevej 8, 5600 Faaborg

AMETTE BIRK FAABORG
 SIBREN BONDESEN HAFSLØV
 SUSANNE BIRK FORNØ
 HEIMET CELIK ODENSE
 KATHRINE TITHAUSE EGERBERG
 TOM CHRISTENSEN BLOMMEKLEVEST
 TORSTEN ØRTVINGEN BIRKJØP
 MORTEN CHRISTIANSEN ODENSE
 JETTE CHRISTIE PETERSEN HÅLENDØ
 LOUISE CHRISTOPHERSEN VESTER ODENSE
 HETTE ELLIANDØN BLANGSØBERG
 FARAN EMBELSEN HADERSLEV
 SYDÉN PARRISJØ SVENDESEN FAABORG
 ANJA FRIEDRICHSEN GÅRBJØ
 MARIANNE F. KASPER RUDS-VEJBY
 DAVEI ØYVON LANGEVÅG
 KATJA HAMPENBERG ODENSE
 CHRISTA ENBERG HANSEN STØPPØVEN
 DORTHE HANSEN FAABORG
 JENS BOMAN MORUD
 JONNY ØRNVELDT ODENSE
 LARS-OLE HANSEN RINGE
 HETE ØYV HANSEN ODENSE
 PIA HANSEN EBJØY
 STEFAN HANSEN ODENSE
 TORBEN HANSEN GUNDEBERG
 JAN MELDÅRSGÅRD ODENSE
 RIKKE HESTS ODENSE
 HEINE HELTEN NR. ABY
 JENSA HANSEN ODENSE
 LAURITS HANJ RINGE
 JETTE HANSEN ODENSE
 BITTE ISRAELEN RYSLØVE
 TRINE ISRAELEN RYSLØVE
 CONNY ANDERSEN
 HENNING ANDERSEN
 MAGDA ANDERSEN
 JOHN ANDERSEN
 JENNY BECH
 DITTE HENRIKSEN
 SØREN HENRIKSEN
 ANNISSE BILLE
 LIS BRANDT
 ELSE CHRISTOFFERSEN
 BERGT CLASEN
 MIKAEL DATE
 BIANCA WESTERGAARD ODENSE
 HEDER JENSEN ODENSE

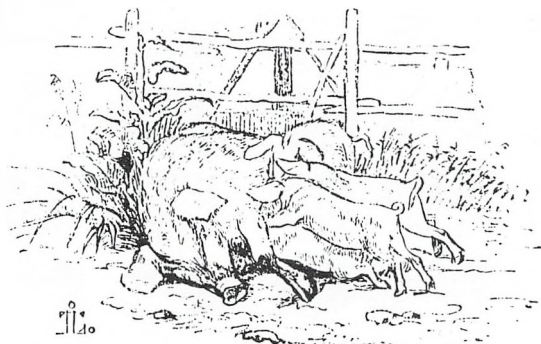

GLAMSBJERG FRI- OG EFTERSKOLE
1987 - 1988

EENS-CHRISTIAN K. JENSEN MIDDEL FART
 TRINE VAENSBØRG JENSEN KÅRUP
 GERT DREMARK
 MARIE HANSEN
 MARY BANG JAKOBSEN
 EVALD JAKOBSEN
 DOTTERNST JACOBSEN
 ELSE HØLCK
 EGREN JENSEN
 WIGGO WYNTHER JENSEN
 IVALD JENSEN NANGRITALK
 THOMAS JOHANSEN ODENSE
 MALBRITT TWISTMANN HÅRBY
 JENS KLITGÅRD ODENSE
 MOGENS JOHANSEN
 ANN GRETE JØRGENSEN
 DITTE JØRGENSEN
 ERIK KIRK
 EYA LARSEN ÅSEDRUP
 ANNEKE RONGSTAD
 LIS KRISTIANSEN
 ELSE LARSE
 ERNA MORTENSEN
 NELS JØRGEN MORTENSEN
 LARLA NIELSEN
 GUNNØD RENJ ODSEN
 ELSE BØRGL PEDERSEN
 LENE PEDERSEN
 ANTON SIERSBÆK
 JETTE SIWOLM
 PØL RIG SVENSEN
 TORBEN SØREN
 BRIGITTE LARSEN VEJLØSE
 LENE LARSEN ODENSE
 TONNY MICHALAK ODENSE
 BRIGITTE MORTENSEN MÅLVØ
 LARS KAPPEL MORTENSEN ÅSSØG
 MICHAEL KAPPEL MORTENSEN ÅSSØG
 THOMAS KAPPEL MORTENSEN ÅSSØG
 GRY NANCY FAABORG
 KAMILLA KRABBE NIELSEN SVENDEBERG
 EDONIA NIELSEN BRØBY
 STEEN NIELSEN BRENDRUP
 SARA OLSEN THURØ
 STEFFEN OLSEN FAABORG
 ALEK PEDERSEN ÅSLEV
 ALICE MØLLERBERG VEJLØ
 ALLAN H. PEDERSEN FREDERIKSBØG
 BRIAN ØRBE PEDERSEN MEMELE
 HENRIK FEJBJØRG ROSKJØR
 TRINE NYBØRD RUDKJØR
 MERETE WEDGER FAKS
 IRELS-CHRISTIAN FORSKJØER ODENSE
 NELS PRIEST LANGESEKIV
 MARTIN FORHMANN RASMUSSEN ODENSE
 PETER HØRN RASMUSSEN EBJØRUP
 NANNI SØRENDA PEDERSEN
 JAKOB SØRE ÅSLEV
 MELBEN SØRENSEN BRØBY
 DITTE TØRNING E.S.E.
 JOHANN WINTERBERG ODENSE
 ERIK ZØRGA MIDDEL FART
 JAKSE ÅKENVÅG FAABORG

Skolens medarbejdere

	<u>Ansæt</u>
Søren Henriksen, forstander	1975
Henning Andersen, lærer	1987
Gunhild Berg Olsen, lærer	1962
Annlise Bille, børnehavepædagog	1962
Lis Brandt, lærer	1959
Else Christoffersen, lærer	1964
Birgit Clasen, lærer	1986
Mikael Date, lærer	1986
Gert Dremark, lærer	1985
Ditte Henriksen, lærer	1976
Else Holck, lærer	1972
Doth Ernst Jacobsen, lærer	1986
Esben Jensen, lærer	1981
Viggo Winther Jensen, lærer	1966
Mogens Johansen, lærer	1979
Gitte Jørgensen, lærer	1988
Lone Kemp, lærer	1979
Erik Kirk, lærer	1985
Ole Klausen, lærer	1983
Lis Kristianssen, lærer	1966
Else Lange, lærer	1972
Ture Larsen, lærer	1976
Erna Mortensen, lærer	1970
Niels Jørgen Mortensen, lærer	1961
Else Bøgild Pedersen, lærer	1974
Charlotte Ruus	1988
Dynes Skovkjær Sand, lærer	1988
Torsten Schmidt, lærer	1988
Anton Siersbæk, lærer	1982
Jette Sivholm, lærer	1968
Poul Riis Svendsen, lærer	1973
Torben Søder, lærer	1984
Magda og John Andersen, pedelpar	1972
Conny Andersen, rengøringsassistent	1985
Jenny Bech, skolesekretær	1962
Gitte Klausen, skolesekretær	1984
Anneke Kongstad, økonoma	1977
Marie Hansen, køkkenassistent	1966
Ann-Grethe Jørgensen, rengøringsassistent	1979
Lene Pedersen, køkkenassistent	1988

Skolens bestyrelse

Formand

Finn Schytz Juul
Holtevej 45
5620 Glamsbjerg

Sekretær

Erling S. Østergaard
Glenshøjparken 77
5620 Glamsbjerg

Næstformand

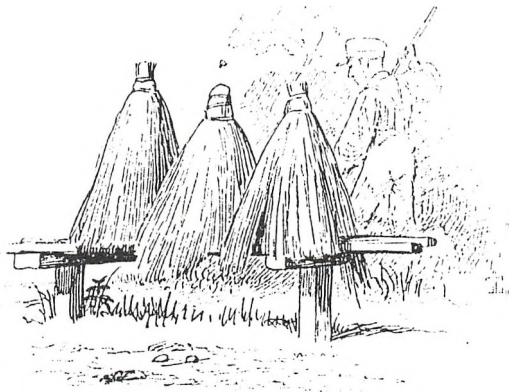
Kirsten Jacobsen
Skovstrupvej 95
5690 Tommerup

Lisa Skjellerup Hansen
Assensvej 37o
5690 Tommerup

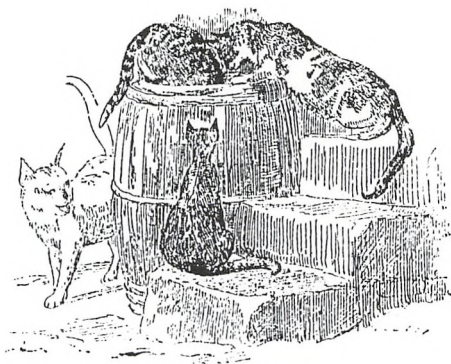
Anne Bennedsen
Holger Bisgaardsvej 5
5620 Glamsbjerg

Søren Persson
Høedvej 5
5620 Glamsbjerg

Karen Margrethe Olesen
Nørregade 7o
5620 Glamsbjerg

ELEVFORENING

Elevforeningens bestyrelse

Gunhild Berg Olsen (sekretær)

Byvejen 72, Gummerup

5620 Glamsbjerg

årgang 55

Lars Peter Kroman

61. Færgevej 60, Snoghøj

7000 Fredericia

årgang 80/81

Anne Dorte Jørgensen

Billeshøj

Rydskovvej 11

5560 Årup

årgang 81

Mikael Kristiansen (formand)

Spøbjergvej 46 / 8

8220 Brabrand

årgang 76

Heidi Lyshøj Larsen

Dærupvej 50

5620 Glamsbjerg

årgang 87

Kristian Grossmann

Møllegade 1

6200 Åbenrå

årgang 77

Tine Bille

Møllevej 9

8783 Hornsyld

årgang 78

Formandens beretning

Foreningens arbejde 1987/88.

Glamsbjerg Fri- og Efterskoles Elevforening holder sig i live ved 2 årlige aktiviteter. Et årsskrift og et årsmøde eller elevmøde, som vi kalder det. På den måde forsøger vi at leve op til det sted i foreningens vedtægter hvor der står, at foreningens formål er "at vedligeholde kontakten mellem gamle elever indbyrdes, og mellem gamle elever og skolen".

Vi har en tradition i elevforeningen nu. I den tid jeg har været foreningens formand, har jeg hvert år i beretningen kunnet sige, at der med sidste års elevmøde atter blev sat fremmødrekord. Og jeg har efterhånden været formand i så mange år, at det må siges at være en tradition - altså at elevmødet sætter deltagerrekord. I år var ingen undtagelse; for første gang i den tid der har været afholdt elevmøder på Krengerupvej, har det været nødvendigt at tage gymnastiksalen i brug. Nu kan vi altså også i Elevforeningen konstatere, at den foldedør var en fornuftig disposition.

Vi diskuterer næsten hvert eneste år om der er noget der kan laves om på formen af disse elevmøder. Jeg skriver næsten hvert eneste år i min beretning, at vi i bestyrelsen er meget modtagelige overfor gode forslag. Der kommer ikke så mange forslag, og vi tolker det derhen, at elevmødet egentlig er meget godt som det er nu. Vi har dog i år lavet lidt om på invitationen, for at få den til at se lidt mere indbydende og præsentabel ud. Formålet var især at få nogle flere fra de lidt ældre årgange til at komme, og det ser ud til at være lykkedes.

Der var 8 gamle elever der havde skrevet til årsskriftet sidste år. Det var nogle gode lange breve. Det er altid sjovt at læse, hvad der sker, med de folk der går ud fra skolen her, så jeg vil da benytte lejligheden til at opfordre endnu flere til at "vedligeholde kontakten" på denne måde. Ja, 8 havde skrevet breve. Men der var da en niende, en 50-års jubilær som havde holdt tale ved indvielsen af tilbygningen. Og det er naturligvis altid af særlig interesse, når man kan komme til at læse noget om hvordan skolen var i gamle dage. Jeg vil opfordre de af jer der ikke har læst det, til at finde årsskriftet frem igen, for det var en god tale.

På sidste elevmøde meddelte H.C. Jensen, at han ikke ønskede at genopstille til elevforeningens bestyrelse. H.C. har siddet i bestyrelsen siden 1974, og han var formand for elevforeningen fra 1975 til 1982. Jeg vil gerne sige H.C. tak, for det gode og stabile arbejde han i årenes løb lagde i foreningen.

Og hermed vil jeg ønske jer alle sammen en glædelig jul, og et rigtig godt nytår!

Mikael Kristiansen

Hilsen til sidste årgang

Elevforeningen er en forening af gamle elever og lærere ved Glamsbjerg Fri- og Efterskole. Foreningens formål er at opretholde kontakt mellem foreningens medlemmer indbyrdes, og mellem medlemmerne og skolen.

Foreningen lever op til sit formål på to måder. For det første ved det årlige elevmøde, hvor vi mødes til den årlige generalforsamling, og (navnlig) til den efterfølgende fest. De fleste af jer har nok stiftet bekendtskab med denne fest, enten her i efteråret, eller mens I gik på skolen, idet efterskolen og friskolens afgangsklasser også er inviteret med til festen.

Den anden måde hvorpå foreningen lever op til sit formål, er gennem det skrift du sidder med i hånden, hvor vi har en afdeling med hilsner og andet godt, og hvor skolen fortæller om sit daglige virke.

Hvis du således ønsker at fastholde forbindelsen med skolen gennem ovennævnte elevmøde og årsskrift, gøres det ganske enkelt, ved at indbetale kontingentet på vedlagte GIRO-kort. Du vil så automatisk modtage invitation til elevmødet og næste årsskrift.

Skulle du et år ikke få betalt dit kontingent, vil du formodentlig modtage en rykker i forbindelse med indkaldelsen til næste elevmøde, men ellers kan du altid rekvirere et årsskrift fra skolen med GIRO-kort til elevforeningen. Du vil desuden kunne finde foreningens gironummer andet steds i skriftet.

Hvornår er man jubilar

På sidste møde i Elevforeningens bestyrelse, diskuterede vi blandt andet "jubilar-problemet". Det går i korthed ud på 2 ting: Dels kan efterskole-elever være jubilarer flere år i træk, hvis man gik på skolen flere år i træk. Og dels kan friskole-elever komme i en slags "identitets-krise" hvis de går ud efter 9. klasse. For er man så på årgang med dem man gik ud af skolen sammen med, eller med dem man gik i klasse med?

Vi vedtog derfor følgende rentingslinjer.

- Efterskoleelever skal regne fra det sidste år de gik på skolen.
- Friskoleelever skal regne fra det år, den klasse de gik i, afsluttede 10. klasse.

Regnskab

Glamsbjerg Fri- og Efterskole
Elevforeningen

Regnskab 1987/88

Indtægter:

Overført 1986/87	342,14
Indbetalt kontingent + årsskrift	6.475,00
Indbetalt festskrift 1986	45,00
Indbetalt elevfest 1987	40,00
Rente, giro	55,00
	<u>6.957,14</u>

Udgifter:

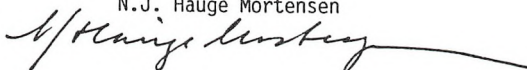
Blanketter, giro	223,26
Udbetalt til skolen	5.500,00
	<u>5.723,26</u>

Indtægter	6.957,14
Udgifter	<u>5.723,26</u>
<u>At overføre til 1988/89:</u>	<u>Kr. 1.233,88</u>

Ovenstående findes at være i orden.

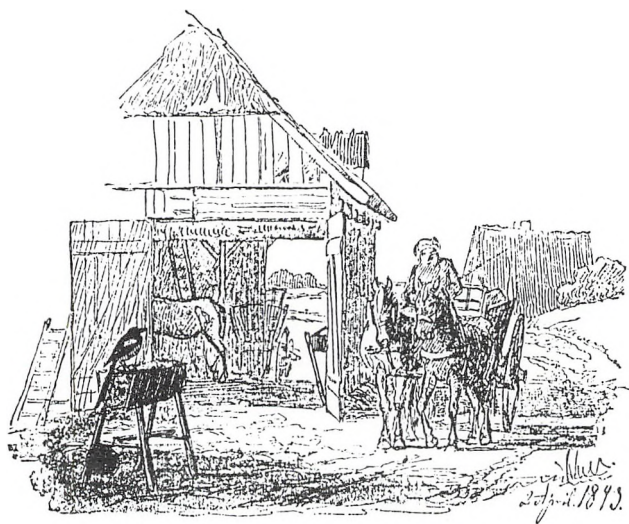
Glamsbjerg, den 9. september 1988

N.J. Hauge Mortensen

Hilsen fra gamle elever

Breve fra 10-års jubilare

Valby den 23/11.87

Kære lærere,

Nu er det vist på tide, at I hører lidt fra mig igen, det er jo snart nogle år siden vi har set hinanden. Jeg har desværre ikke kunnet deltage i de 2 sidste års elevmøde, eftersom jeg befandt mig i Athen.

Jeg opholdt mig i Grækenland i lo mdr. fra oktober 1986 til august 1987. Jeg prøvede forskelligt arbejde, bl.a. børnepasning, servitricer på en irsk pub i en forstad til Athen og på et rejsebureau i Athens centrum. Det var et meget interessant arbejde. Dels sad jeg på kontoret og skrev telex og lavede hotelbookings. Dels arbejdede jeg i Elleniko Airport (Athens lufthavn). Jeg hentede turister fra Danmark, Tyskland, England, Japan og Taiwan. Dem fik jeg så indkvarteret på deres hotel, og lavede Athens-sightseeings med dem. Jeg tror jeg har besøgt Akropolis de første 100 gange, men det er lige fashionerende hver gang.

Den 14. august rejste jeg så hjem til Danmark igen, jeg skulle jo igang med et eller andet.

Da jeg havde været hjemme en uges tid flyttede jeg til København for at prøve lykken og desuden var Svendborg blevet for lille når man nu var vant til at være omgivet af 5-6 millioner mennesker i Athen.

Jeg er p.t. på bistandshjælp, men bestiller dog noget alligevel, idet jeg går i skole på "Pilegårdsprojektet", som er for unge arbejdsløse. Jeg går på "Teknologi og Samfundslinien" hvor jeg har følgende fag: maskinskrivning, tekstbehandling, samfunds-fag, psykologi og informatik. Desuden har jeg valgt 2 valgfri fag: fotolære og matematik lo. udv. (Hvem skulle have troet det om mig, hva' Esben??)

Jeg synes utrolig godt om skolen. Især er det meget spændende at lære EDB. Det skulle ikke undre mig om jeg uddanner mig indenfor EDB-verdenen, men nu får vi se. Foreløbig tager jeg dette "sabbatår", hvor jeg alligevel lærer noget.

Nå, jeg vil slutte.

Mange hilsener fra en gammel Hus 7'er

Esther Skjøde
Kløverbladsgade 30, 2500 Valby

En hilsen fra Rolighed.

Hej med jer. Meget er sket siden jeg forlod skolen, men det ville nok fylde en mindre roman.

Så for at gøre det kort: Jeg forlod Glamsbjerg i 1984 og skulle vælge mellem mere skole eller arbejde. Jeg valgte det første. Tvind blev mit valg, og sikke et valg. Jeg blev hurtigt træt og irriteret over skolens uddannelsesformer, så jeg stak af efter 3 måneder.

Men til mit held nåede jeg at møde min billet til England, og så kom der skred i tingene. Mit første ophold var som en længere sommerferie, masser af nye ting, mennesker og nok for mig det vigtigste - nye musikmuligheder. Det blev til et 4 måneders ophold. Derefter tilbage til Danmark, arbejdsløs og fuld gang i den. Sådan har det faktisk gået lige siden, dog mest i England.

London er for mig blevet et paradys af musik og andre - i danskeres øjne - usandsynlige oplevelser.

Mit sidste ophold i London var nok det hidtil bedste. Jeg har fået kontrakt med Londons museum som arkæolog og jeg spiller Reggae som en tosset. Efter denne jul rejser jeg derover igen, denne gang med store forhåbninger og - Glæd jer! der skulle være en plade på plakaten om et halvt til et helt år.

Vi ses til næste år.

Rolighed.

Efter et besøg på efterskolen, blev jeg opfordret til at skrive lidt om mig selv.

Siden juni 1984, tog jeg mit første skridt ud i det korrupte liv, som jo længe har præget og plaget det danske samfund.

I de første 4 måneder var jeg arbejdsløs, indtil jeg kom ind på et reklamebureau, hvor jeg fordrev tiden med at male, tegne og løbe byrinder.

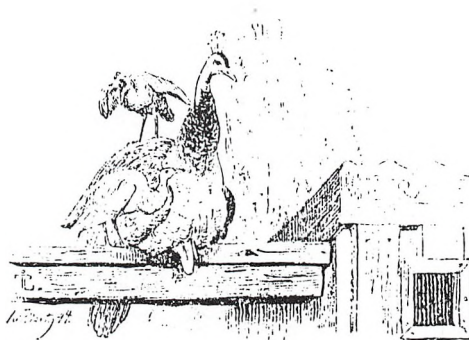
Da jeg så havde været der i en eller to måneder, kom jeg til at arbejde hos en isenkræmmer og så fortsatte jeg videre til en konfekti-
onsfabrik, indtil jeg så kunne få gang i min uddannelse på Herning
konfektionsskole.

Her var jeg så i to år, så returnerede jeg til Odense igen og videre til København, for at arbejde på et hotel som morgenassistent. Her var jeg så i 4 måneder, og returnerede til Odense igen og har været arbejdsløs siden.

For at få det bedste ud af mit liv nu, spiller jeg i to bands og satser på at gøre det til mit levebrød.

Stig Busander

Elisabeths Alle 14, 5250 Odense Sv

Fåborg, den 31/10 1988

Her en lille julehilsen til alle jer fra os to - Anne og Helle fra hus 7.

Først lidt om Anne, hun er ugift og har et lille hus i Fåborg, hvor hun bor sammen med sine to katte, og hun arbejder stadig på Geltingefærgen, sin fritid bruger hun blandt andet her i mit solcenter, hvor hun er fast kunde.

Så lidt om Helle, der arbejder som kosmetolog i sit eget solcenter i Fåborg, hvor hun gør hvad hun kan for at holde fåborgenserne evig unge og smukke (af udseende).

Sin fritid bruger hun i sit solcenter ikke for skønhedens skyld men for at snakke og gøre reklame. Hun er forlovet med Henrik og bor i eget hus i Vantinge ved Ringe.

Dette er blot nogle få udpluk fra vores bestseller "This is our Life, som i øjeblikket ligger i trykken.

Bestillinger modtages på tlf. 09 61 11 26 (Anne) eller Helle Klüver Christensen 09 66 16 41.

God jul samt et godt nytår.

Anne Ploug
Odensevej 9, 5600 Fåborg

Helle Klüver
Mellemvej 9, 5750 Ringe

Hej alle sammen!

I skriver, at I godt vil høre lidt om hvordan det er gået. Efter at jeg havde sluttet min skolegang nede ved jer, kom jeg ind på EFG levnedsmiddel, bagefter fik jeg en læreplads på Fynsk Mælk, hvor jeg blev udlært som mejerist i 1983, og da det nærmest var umuligt at finde et arbejde som mejerist, tog jeg et job som lugekone på et gartneri. Jeg mødte så en gammel flamme, og vi blev så enige om at slå kludene sammen, med det resultat at jeg flyttede ind i hans lejlighed.

Jeg havde arbejdet på gartneriet lidt over et år, da jeg så blev fyret, da der ikke var arbejde nok til os alle. Jeg gik så hjemme i 2 måneder, inden jeg gav mig til at søge arbejde igen. Jeg fik også et job på Beauvais, efter at have været der i ganske kort tid, opdagede jeg, at jeg var gravid. 3 måneder henne i min graviditet kunne jeg dårligt arbejde mere, jeg begyndte at få nogle voldsomme smerter i mine ben og bækkenbund, jeg søgte læge og fik at vide at det var iskias. Jeg havde det så skidt, at jeg bad om at blive fyret, og blev det så. I marts 1985 købte vi et hus i Allerup og den 20/4 1985 blev vi så gift. Den 9/7 1985 fik jeg taget vores første barn ved kejsersnit, det var en dreng. I februar 1986 blev jeg så gravid igen, og den 7/11 1986 fødte jeg så en pige. Jeg gik så hjemme og passede mine to børn.

Sidste år blev jeg sendt til en speciallæge, som fandt ud af at jeg havde bækkenbundsløsning, hun sendte mig så til en fysioterapeut, der efter noget tid måtte opgive mig. Jeg fik så at vide, at jeg måtte lære at leve med det, og at jeg er berettiget til omskoling. Det er jeg så igang med nu. Jeg startede inde på OF i august, hvor jeg er ved at tage HF i dansk, engelsk, matematik og samfundsfag. Hvis det så lykkes nogenlunde rimeligt, vil jeg på den sociale Højskole, og hvis alt går vel er jeg færdig som socialrådgiver om 5 år!

Det er i korte træk hvad der er sket, jeg håber at alt er gået godt for alle I andre, jeg glæder mig meget til at læse jeres breve!

Mange kærlige hilsner og knus fra

Ingrid Jensen (før Pedersen)

Knullen 140, 5220 Odense SØ (tlf. 09 95 94 27)

Himmelstrup den 1.11.88

Kære Glamsbjerg Fri- og Efterskole!

Tak for brevet, som jeg også nåede at modtage sidste år, det vil sige både 10. og 11. års jubilær.

Da jeg forlod efterskolen efter 9. klasse, rejste jeg til Sjælland for at tage 10. klasse på Høng Efterskole.

Derefter havde jeg forskellige ungpige-jobs, samtidig med at jeg nåede at få Handelsskoleeksamen.

Fra 1983-1984 tog jeg et højskoleophold på Rødding Højskole, det gav mig mod og lyst til at rejse til Israel, hvor jeg var 3/4 år i kibbutz samtidig med at jeg fik set det meste af Egypten med "sækken på ryggen".

I 1985 startede jeg på køkkenlederuddannelsen, som jeg afsluttede sidste år. Så da jeg nåede mit 25. år havde jeg uddannelse, arbejde, mand og et lille hjem i Odense, men da jeg er et landbobarn ville det være rart at bo på landet.

I juli fandt vi vores "drømmehus" langt ude på landet, en gammel nedlagt plantageejendom, som vi nu er ved at istandsætte.

Jeg arbejder som køkkenassistent på De Gamles Hjem i Nørre Aaby og min mand på Fyns Værket i Odense, så vi har begge et stykke vej til arbejde, men det betyder jo ikke noget, når bare man er glad for livet.

Mange venlige hilsner til lærere og elever fra årgang 1977/78/79.

Venligst

Marianne Mosegaard Larsen
Himmelstrupvej 15,
5492 Vissenbjerg

"Livskunsten har mere lighed med fægtekunsten end med danseskunsten for så vidt som man altid må være beredt på uventede stød og stå urokkeligt fast"

"Marcus Aurelius"

Var der nogen der sagde 1976-79????????

Hvis der er nogen der nikker genkendende, så er der her, en lille hil- sen fra Chris og dermed også et par ord om mig selv og mit liv efter vores tid på Glamsbjerg.

Hvem vidste hvad man ville, da man gik ud af skolen ?? Ikke mig i hvert fald, så det blev til, hvad nogen nok ville kalde nogle rodede år, - jeg selv synes jeg har haft det helt fint - med 1 år på Højsko- le, 1 år på EFG - jern og metal - lidt HF, lidt arbejdsløshed, - ind- til det elektroniske medie kom og slog mig oven i hovedet og sagde, at det var der jeg hørte til. Først gik jeg igang med lidt lokal TV, så lidt nærradio, derefter lidt Danmarks Radio, så lidt nærradio igen, og nu er jeg så "endt" på TV 2, hvor jeg prøver at finde frem til mine kreative evner. Mere præcist, så laver jeg små reklamespots for os selv, foruden det, at jeg sidder og er afvikler, det vil sige jeg sid- der sammen med en teknisk afvikler og en speaker og sørger for, at da- gens udsendelsesflade kører som den skal og, at vi holder de fastlagte tider. Ja selvfølgelig er det spændende og utrolig udfordrende og det er nogle meget søde mennesker jeg arbejder sammen med, med andre ord, så kan jeg godt nogle gange føle at jeg er født med en banan et vist sted.

Mit privatliv har vist også været lidt rodet (men en dejlig omgang rod), jeg har dog i de sidste 3 år været temmelig stabil i mit samliv med en glarmester. Vi har ingen "rigtige" børn, kun en fir'benet, men det er også rigeligt for øjeblikket. Alt i alt, så har jeg det strålende.

Af de andre "gamle", ser jeg en del til Helen Praem og Tom Dørge, der efterhånden er blevet forældre til 3 katte og en hund + et lille hus på landet. Bølle, (Susanne Heibøll) har jeg også forbindelse med og heldigvis benytter Gutter sig engang i mellem af, at han er ansat ved KTAS.

Det var vist hvad jeg kunne finde på i denne omgang. Hvis der er nogen der har lyst til at sende et par ord, enten i form af brev eller gen- nem telefonen, så ville jeg synes det var en dejlig ting. Man kunne jo prøve, at stable et eller andet på benene i forbindelse med næste års elevfest ??????

Mange hilsner

Chris Packness, Knullen lo2, 5220 Odense SØ - o9 95 93 95

(forsinket hilsen fra 10.årsjub. årsskrift 1987)

Sisimiut den 30/11.87

Kære allesammen.

Nu skal jeg prøve og fortælle kort, hvad jeg har lavet da jeg forlod skolen sommeren 1978 (tror jeg).

Efteåret 1978 gik jeg i Statens søfartsskole i Esbjerg, og det varede 5 måneder. 1979 sejlede jeg som fisker, to år senere fik jeg Fiskeskipper-eksamen af 1. grad i Nuuk (Godthåb) - uddannelsen varer 2 år.

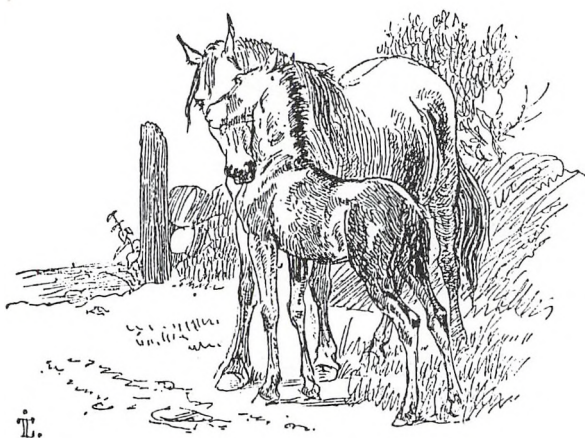
Nytår 1983 var jeg styrmand på Politikutter som hedder "Malik" (bølge) der var jeg i 10. måneder. 1983 efterår fik jeg hyre på rejtrawler, hvor jeg stadig er. Vi fisker rejer og koger dem ombord.

Jeg har ellers meget at fortælle.

Vi fik en søn foråret 1983, og en lille pige efteråret 1984. Jeg ved ikke om der kommer flere. Jeg har så travlt.

Mange hilsener til gamle skolekammerater.

David Kreutzmann
Sisimiut, Box 277
3911 Sisimiut
Grønland.

Kære lærere og elever på Glamsbjerg Fri- og Efterskole.

Er det virkelig 10 år siden! Nå, men jeg har ikke så meget at skrive om, men her et par ord. Jeg lever jo som sagt på Grønland (Narssaq), og har vel nok slået rødder her. Jeg har en dejlig søn (Steffen) på 3 år, og hans mor, som jeg i øvrigt lever sammen med, mødte jeg jo på Glamsbjerg Efterskole i 1979.

Efter skolen gik jeg ind til militæret og blev der i 3 år. Derefter ville vi gerne prøve noget andet, og vi blev enige om at rejse til Narssaq.

I 1984 rejste jeg til Danmark igen og tog erhvervsdykkerbevis, og har siden gjort det til min levevej at dykke, så jeg rejser og svømmer Sydgrønlands distrikter tynde.

Jeg snakker af og til med et par gamle elever, blandt andet Lars, min gamle værelseskammerat, og Gutter (gammel elev) ringer jeg da også sammen med, men ellers må I have det så godt.

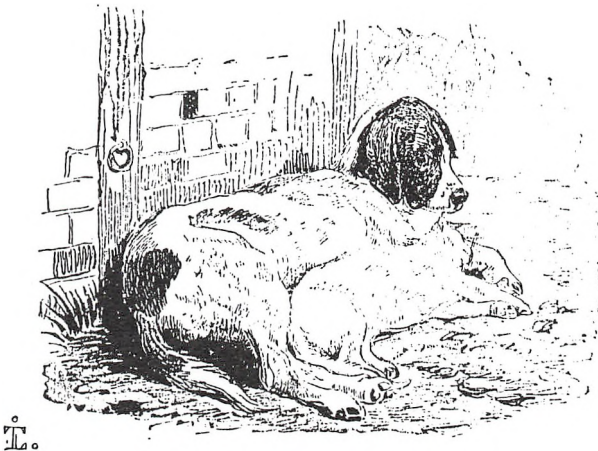
PS håber at komme forbi en dag.

Med de venligste hilsner

Heidi og Morten

Markusvej 629 B, 3921 Narssaq

Tlf 31568

Kære Glamsbjerg & Glamsbjergs 10 års jubilarer.

Tak for brevet, det vækkede minderne fra dengang. Grunden til at jeg først svarer nu, er at brevet har været 2 måneder undervejs, da jeg har fået anden adresse.

Jeg har i de ti år lavet en hel masse. For det første har jeg en EFG-uddannelse som kleinsmed, det fik jeg efter Glamsbjergtiden fra 1979-1983.

I 1984 fik jeg maskinist-eksamen og arbejdede 1 år som maskinist. Derefter tog jeg HF-eksamen fra 1985-1987. I halvdelen af 1987 kørte jeg taxachauffør. Derefter arbejdede jeg som portør i 2 måneder på Dr. Ingrids Hospital i Nuuk.

Så tog jeg og min samlever (som er grønlandsk lærer) til Nanortalik i Sydgrønland, hvor hun skulle være lærer, jeg selv fik arbejde som maskinist på fiskefabrikken (der var jeg i 6 måneder). I den tid blev hun gravid og vi fik en dejlig sund dreng og han skal hedde Salik. I februar måned 1988 tog jeg arbejde på Nanortalik Skolen som vikar. Juli 1988 blev jeg sammen med fodboldholdet her i Nanortalik Sydgrønlandsmester. Den store præmie blev vores lille søn. August 1988 blev jeg ansat som barselsvikar for min dame (i 3 måneder), samtidig fik jeg også tilbud om at være reservepolitibetjent og det tog jeg også. Lige nu er jeg ansat som timelærer på skolen, og har så også tjans som reservepolitibetjent.

Til slut vil jeg hilse alle mine fælles 10-års jubilarer og alle lærerne. Specielt vil jeg gerne sende en hilsen til mine bedste kammerater Morten og John fra Bogense og de to gymnastiklærere Ture og kondinarkomanen (Jeg kan ikke komme på navnet).

Til allersidst vil jeg blive meget glad, hvis jeg fik tilsendt et samlet billede af allesamen fra dengang.

Kærlig hilsen
Johan Jakobsen
B-295 1 c, 3920 Nanortalik

Side

2	Siden sidst
5	Mary og Evald Jacobsen
7	Udvalgte fortællinger
10	Kommer du fra Roskilde?
13	Opdragelse
16	Tempelseter på Norefjell
19	Marie Espensen
21	Ulandsgræsrodsarbejde
26	Biologitur til Mossø
27	Tur til Ruehede Skov
28	Jul 1987 - 1917
35	En julehilsen til gamle elever
36	Udgåede elever
43	Skolens medarbejdere
44	Skolens bestyrelse
45	Elevforening
51	Breve fra gamle elever og 10 års jubilarer

